

Op deze archiefpagina vindt u de artikelen uit Brabant Cultureel die tussen december 2012 en december 2016 zijn gepubliceerd op de website Cubra.nl

Brabant Cultureel 64ste Jaargang # 6, december 2015

In het rijk der geesten van Paul Bogaers

Paul Bogaers exposeert momenteel in het Amsterdamse fotografiemuseum Foam.

In gesprek met een kunstenaar die fotografie en ruimtelijkheid op een geheel eigen wijze in zijn werk combineert.

door Joep Eijkens

Een vreemde vrijdag in 013

De avond dat in Tilburg het vernieuwde 013 opende, was ook de avond van de moordaanslagen in Parijs: vrijdag 13 november 2015. De gasten in Tilburg wisten van niets, maar toch was het een feest dat niet helemaal sprankelde.

door Joep Trommelen

013: een schaap in wolfskleren

Hoe verbouw je een bunker tot een vriendelijk verblijf? Dat is min of meer de vraag wanneer je het Tilburgse poppodium wilt verbouwen tot een aangename ontmoetingsplaats. De essentie van het gebouw laat zich niet ongedaan maken

door Jan-hubert Bisschops / Mea Culpa

Van oorlogsinspanning naar cultuurbeoefening

In betrekkelijke stilte is dit jaar herdacht dat het Prins Bernhard Cultuurfonds (ook bekend als het Anjerfonds) 75 jaar bestaat. Maar wat behelst dit fonds nu precies, wat is het allemaal, en vanwaar die anjer? Een beetje geschiedenis en een kijkje in de keuken.

door Lauran Toorians

Column :: Kroniek

door

Jace van de Ven

Beeldenstorm breed inzetbaar

Beeldenstorm is een stichting in Eindhoven met werkplaatsen voor het gieten van metaal, glas en kunststof. 'Iedereen met een goed plan is welkom,' zegt directeur Lex van Lith, dus ook vormgevers en architecten. Onderzoek, experiment en kennisuitwisseling staan centraal. In 2014 verhuisde Beeldenstorm naar het voormalige NRE-terrein in Eindhoven.

door Irma van Bommel (tekst) en Piet den Blanken (foto's)

Frank Lammers regisseert

We kennen Frank Lammers (Mierlo 1972) als acteur in het theater, in films, op tv en niet te vergeten uit reclamespotjes. En binnenkort ook als regisseur van de film 'Of ik gek ben'. Dat wordt een sterk Noordbrabantse productie, grotendeels betaald uit het nieuwe Brabant C Fonds. Het is ook een eigenwijze film.

door Joep Trommelen

Choreografe Nanine Linning wekt Bosch

Hieronymus B. is de titel van een voorstelling die choreografe Nanine Linning creëerde en die je letterlijk de wereld van de schilder laat binnenstappen. Het spektakelstuk beleefde eerder dit jaar in Duitsland de première. 11 februari 2016 staat het pontificaal in Theater aan de Parade in 's-Hertogenbosch. Een van de (eerste) mijlpalen van het Jeroen Boschjaar.

door Rinus van der Heijden

Hieronymus B.: levende hel op aarde

Binnentreden in een schilderij. Dance Company Nanine Linning maakt van haar productie Hieronymus B. een levend kunstwerk waarin dansers en publiek met elkaar het podium delen. In februari 2016 beleeft de voorstelling in 's-Hertogenbosch zijn Nederlandse première als onderdeel van het Jheronimus Boschjaar. Het project kwam tot stand in samenwerking met de Stichting Jheronimus Bosch 500 in 's-Hertogenbosch.

door Rinus van der Heijden

Column :: Jeroen van Lanschot

door

Lauran Toorians

Jeroen Bosch als inspiratie voor exposities

Naast de hoofdexpositie over Jeroen Bosch die vanaf februari 2016 te zien is in Het Noordbrabants Museum worden in Noord-Brabant tal van exposities met actuele kunst georganiseerd met de beroemde schilder als

inspiratiebron. De indrukwekkende presentatie The Fish Pond Song van Jeroen Kooijmans in het Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch is de eerste in die reeks.

door Irma van Bommel

Spelend leren over Jeroen Bosch

Het Zeven Zondenspel draait om de strijd tussen goed en kwaad. Ontwerper en bedenker Birgitta Hermans uit Engelen nam het drieluik De Tuin der Lusten van Jeroen Bosch als uitgangspunt voor een kunstzinnig en educatief bordspel. Dat sluit aan bij het komende Jeroen Boschjaar waarmee in 2016 de vijfhonderdste sterfdag van de schilder wordt herdacht.

door Joep Trommelen

Japane textielkunst in Tilburg

Met Fiber Futures heeft het Textielmuseum Tilburg een indrukwekkende tentoonstelling in huis met werk van de allerbeste Japanse textielpioniers. De expositie was al op meerdere plaatsen op de wereld te zien en wordt overal hoog gewaardeerd.

door Muriel Boll

Pleidooi voor een pluriform landschap

Het Wilhelminakanaal wordt verbreed en dat lijkt aanleiding om ook de oevers opnieuw in te richten. De plannen die daarvoor in Tilburg zijn gemaakt, roepen de vraag op hoe 'open' de openbare ruimte blijft als de ontwerper kiest voor een inrichting met een strikt omschreven doel en functie.

door Jiri van Gijssel / MeaCulpa

Mijmering :: Huisje in het bos

door Marjolijn Sengers

Henk van Os komt thuis

Henk van Os, voormalig directeur van het Rijksmuseum in Amsterdam en bekend van de tv-programma's Beeldenstorm en Museumschatten, maakte een keuze uit de collectie van Museum Jan Cunen in Oss. Met bijzondere thema's brengt hij negentiende en twintigste-eeuwse kunst met elkaar in verband.

door Irma van Bommel

Afdalen van een berg in Wales

Een Bredenaar die een novelle publiceert in het Wels. Erg waarschijnlijk klinkt dat niet, maar in 1947 gebeurde het. De auteur was Louis Soeterboek en hij werd er niet beroemd mee. Toch bleef hij schrijven, zij het niet meer in het Wels. Bekend werd hij vooral als marketinggenie.

door Laurant Toorians

Sandra de Haan

Brabant Cultureel wil een platform bieden voor cartoonisten/striptekenaars die een link hebben met Noord-Brabant. De cartoons of strips dienen in te spelen op de actualiteit. Regelmatig zullen in dit kader afleveringen verschijnen van de strip Brom & Vlieg van Sandra de Haan (Heeze).

Vloeistof Dans schudt wakker

Anja Reinhardt en Yuri Bongers zijn al vijftien jaar lang de drijvende krachten achter Vloeistof Dans, een klein gezelschap dat met steeds weer verrassende producties in de openbare ruimte de confrontatie zoekt. Met het publiek, maar ook van de toeschouwer met zichzelf.

door Rinus van der Heijden

Onderweg :: fotocolumn

Een nieuwe woning, een nieuwe vriendin

door Joep Eijkens

Pompeï in Drunen

Architect Jan de Jong had een vooruitziende blik toen hij voorspelde dat de aula die hij ontwierp voor de begraafplaats Duynhaeghe bij Drunen zou kunnen eindigen als opbergruimte. Dat is jammer, want het gaat om een bijzonder ontwerp dat vraagt om een andere en betere bestemming. En om wat meer respect.

door Frank Klerks / Mea Culpa

Uit het buitenland :: Andermans leven

door

Jaap Tempelman

Literaire thriller De Wraak van Vondel

Frank van Pamelan publiceerde zijn eerste thriller en laat daarin op speelse wijze zien dat hij de 'Dan Brown-methode' uitstekend in de vingers heeft. Het hele verhaal speelt zich af in de vierentwintig uur voorafgaand aan de troonswisseling waarbij Willem-Alexander op de troon kwam.

door JACE van de Ven

De dag dat egeltje ziek werd

Greet Op den Kamp en Marja van Trier maakten samen een mooi prentenboek: 'De dag dat egeltje ziek werd'. Bijzondere is dat dit boek 'andersom' tot stand kwam. Meestal is er eerst het verhaal, waar vervolgens illustraties bij worden gemaakt. In dit geval waren de prenten van Op den Kamp er eerst en is de tekst van Van Trier de illustratie. Het is een bijzonder boek geworden. Krachtige, gekleurde prenten die een tikkeltje mysterieus zijn.

door Muriel Boll

Poëtische drieslag van Anton Korteweg

Mede naar aanleiding van de zeventigste verjaardag van Anton Korteweg pakt uitgeverij Meulenhoff uit met diens verzamelde poëzie, inclusief verspreide en ongepubliceerde gedichten. Het boek laat zich op verschillende wijzen lezen, zoals ook het geval is bij veel van de opgenomen teksten zelf.

door Albert Hagenaars

Naar de Stille Oceaan met Ruggenberg

Rob Ruggenberg schrijft het ene succesvolle jeugdboek na het andere. Steeds op basis van historische gegevens en over reizen naar verre oorden. En het leest steeds alsof je er zelf bij bent. Op reis naar de Stille Oceaan.

door Muriel Boll

Vrije val van Victor Vroomkoning

Chrétien Breukers vraagt met de toegankelijke bloemlezing 'Vrije val' hernieuwde aandacht voor het werk van Victor Vroomkoning. Deze altijd actieve, productieve en van oorsprong Noordbrabantse dichter (Boxtel 1938) was de laatste tijd door privéomstandigheden wat stilgevallen, maar al bloemlezend slaagde Breukers erin om Vroomkoning te verleiden tot het opnemen van negen recente gedichten.

door Olaf Douwes Dekker

Arbeidershuisvesting in Tilburg 1870-1938

Jan Timmermans schreef een boek over sociale woningbouw in Tilburg in de periode 1870-1938. De textielabrikanten bekommerden zich veelal niet om hoe hun arbeiders woonden en de kerk had duidelijk meer regie dan het stadsbestuur. Het resultaat is een mooi sociaal- en cultuurhistorisch beeld van een katholieke textielstad rond 1900.

door JACE van de Ven

Het ideale geschiedenisleesboek

Geschiedenis is een wetenschap, maar vertellen is een gave. Cas van Houtert beschikt over dit talent. En dat maakt zijn geschiedenisboek 'Middeleeuwen tussen hoop en vrees' tot een boek waarop menig professioneel historicus jaloers kan zijn.

door Camiel Hamans

Dynamische hoeven met een lange adem

Dat op het platteland de tijd stil staat, is een aardig cliché, maar niet meer dan dat. De wereld van de boer is altijd een dynamische wereld geweest met niet alleen veel zwaar werk, maar ook voortdurende aanpassingen aan de eisen van de tijd. En het uiterlijk van het platteland veranderde mee. Twee nieuwe boeken illustreren dat.

door Lauran Toorians

Ko de Laat 25 jaar dichter en performer

Net als zijn vader en zijn oudoom is Ko de Laat bereid om ver te gaan om zijn waren aan de man te brengen. 'Vroeger ging ik er met de kettingzaag in, maar nu is er meer nuancering gekomen,' zegt hij zelf. Niet alleen als podiumdichter, maar ook als uitventer van zelf uitgegeven dichtbundels weet hij niet van wijken.

door JACE van de Ven

Brabant Cultureel 64ste Jaargang # 5, oktober 2015

De ontdekking van het dagelijks leven

Met de expositie 'De ontdekking van het dagelijks leven - van Bosch tot Bruegel' komt Museum Boijmans van Beuningen in Rotterdam met een klapper. Prominent midden in de expositie staat het grote drieluik De Hooiwagen van Jeroen Bosch. En dat aan de vooravond van het Boschjaar in 2016. Directeur Sjarel Ex haastte zich te zeggen dat de hoofdtentoonstelling van dat gedenkjaar plaatsvindt in Het Noordbrabants Museum.

door Irma van Bommel en Lauran Toorians

Pieter Bruegel en de heksen

Het lijkt vanzelfsprekend dat we bij allerlei abstracte begrippen een beeld in ons hoofd hebben, maar dat is het niet. Iemand moet ooit dat beeld hebben bedacht. Het beeld van de heks zoals wij dat nu kennen, is een creatie van Pieter Bruegel. Een expositie in Utrecht laat zien hoe Bruegels heks de wereld veroverde.

door Lauran Toorians

'Akelig om te zien ja, maar ook de realiteit'

Vluchtelingen staan al sinds de jaren negentig centraal in het werk van Piet den Blanken. Eind augustus, begin september 2015 bezocht hij Libië om vast te leggen hoe het de vele vluchtelingen daar vergaat. Momenteel reist hij door India om arbeiders in de suikerrietindustrie te fotograferen, een ander hoofdonderwerp voor de Bredase fotograaf.

door Joep Eijkens

Column :: Bier

door Jace van de Ven

Programma November Music 2015 topzwaar

Wereldpremières, artists-in-residence, internationaal beroemde musici en gezelschappen, jazz, wereldmuziek, eigentijdse gecomponeerde en geïmproviseerde muziek en nog veel meer. Dat staat op de topzware agenda van November Music 2015, dat zich van 4 tot en met 8 november ontrolt op zeventien plekken in 's-Hertogenbosch.

door Rinus van der Heijden

Mies van Hout: Speeltuin

Het is eervol als je gevraagd wordt het prentenboek voor de Kinderboekenweek te maken. Dit jaar kreeg Mies van Hout die opdracht. Het is Speeltuin geworden. Een heel mooi prentenboek, dat de lezer meeneemt op een avontuurlijke tocht met een verrassend einde.

door Muriel Boll

Mijmering :: LL

door Marjolijn Sengers

Portret van een Boeddhist bij defensie

Hoe verenigt Helmonder Dennie van Loon (36) het werken voor defensie met het boeddhistische principe van geweldloosheid? Daarover gaat de documentaire Zensoldaat van filmmaakster Ulrike A. Helmer, geboren Eindhovense maar tegenwoordig woonachtig in Amsterdam. Begin oktober was Zensoldaat op tv te zien bij de Boeddhistische Omroep Stichting (BOS), nu via de website van die omroep.

door Joep Trommelen

Sandra de Haan

Brabant Cultureel wil een platform bieden voor cartoonisten/striptekenaars die een link hebben met Noord-Brabant. De cartoons of strips dienen in te spelen op de actualiteit. Regelmatig zullen in dit kader afleveringen verschijnen van de strip Brom & Vlieg van Sandra de Haan (Heeze).

Martin Beversluis stadsdichter in Tilburg

Eind augustus 2015 werd Martin Beversluis ingehuldigd als de nieuwe stadsdichter van Tilburg. Tegelijk verscheen een nieuwe bundel van zijn hand. Beversluis is vooral een podiumdichter die reflecteert op de wereld om hem heen.

door JACE van de Ven

Licht en donker bij Toon Michiels

Onlangs overleed fotograaf Toon Michiels (Boxtel 1950 - Den Dungen 2015). Zijn fotografie leeft voort. Zijn werk krijgt de komende maanden volop aandacht in twee Nederlandse fotomusea. Een persoonlijke terugblik op Michiels en zijn werk van Joep Eijkens.

door Joep Eijkens

Dautzenberg verkent de grenzen

Er zijn twee typen schrijvers: auteurs die telkens weer hetzelfde boek schrijven en schrijvers die met elke titel die van hen verschijnt een ander beeld produceren. Er is echter één uitzondering: A.H.J. Dautzenberg. Met elk boek dat hij schrijft, toont hij een andere kleur van zijn palet en gebruikt hij een nieuw type kwast, maar in wezen hamert hij elke keer op hetzelfde aambeeld. Nu opnieuw.

door Camiel Hamans

Eerste cd van Daisy Bell

Een nieuwe naam aan het front van muziekvormen: Indietronics. Geïntroduceerd door Daisy Bell, twee vrouwen en een man die hun muziek ook omschrijven als minimal electro pop. Daisy Bell is een opmerkelijke nieuwkomer op het gebied van elektronische- en popmuziek. Hoe opmerkelijk is te horen op hun eerste cd 'London', die in november 2015 in Eindhoven wordt gepresenteerd.

door Rinus van der Heijden

Atelierbezoek Wijnand van Lieshout

Beeldend kunstenaar Wijnand van Lieshout woont zes hoog in Tilburg-Noord. Zijn woning is tevens opslagplaats en rariteitenkabinet. Hier heeft hij zijn werkplek. Nog bijna dagelijks put hij uit de grote verzameling objecten voor het creëren van zijn assemblages, die hij vervolgens fotografeert.

door Irma van Bommel (tekst) en Piet den Blanken (foto's)

Théodore Strawinsky en de Bossche School

Bij de naam Strawinsky denken we meteen aan muziek, maar de oudste zoon van de componist was beeldend kunstenaar. Hij heeft ook in Nederland – en in Noord-Brabant – een aantal monumentale wandschilderingen gemaakt. Veel waardering genieten die niet meer. Onterecht, zo blijkt bij nadere beschouwing.
door Muriel Boll

Amalgaam van Afrikaans en Nederlands

Willy Martin, Vlaming, en Carina van der Walt, Zuidafrikaanse in Nederland, schreven samen een dichtbundel, elk in hun eigen taal en met hun eigen stem, maar reflecterend op elkaar en op elkaars taal. De bundel bevat gedichten in twee talen die door elkaar zijn opgenomen plus een aantal vertalingen van gedichten van anderen, van het Afrikaans naar het Nederlands of omgekeerd. Een spannende mix
door Lauran Toorians

Jan Naaijens Prijs inspireert kunstenaars

In september reikte het Noordbrabants Genootschap de Jan Naaijens Prijs 2015 uit. De naamgever van de prijs kon zelf niet aanwezig zijn. Zijn zoon Emmanuel nam de honneurs waar en schreef onderstaande persoonlijke impressie.

door Emmanuel Naaijens

Grafmonumenten: ruimen of bewaren?

De nieuwe wet op de archeologische monumentenzorg biedt een handvat om waardevolle monumenten op begraafplaatsen te bewaren. Maar wat is waardevol, en wie moet het betalen? Op begraafplaats Buytenhove te Heusden is een begin gemaakt, maar niet op alle vragen is er een antwoord.

door Frank Klerks / Mea Culpa

Bachvereniging brengt Bachs muziek thuis

'All of Bach' is geen grootspraak. De Nederlandse Bachvereniging neemt letterlijk alle werken van Bach op, in beeld en geluid. Anderen hebben soortgelijke initiatieven aan de dag gelegd. Denk aan het oeuvre van Bach zoals Kruidvat dat uitbracht in een enorme cd-cassette. Maar al die 1080 werken toegankelijk maken voor een groot publiek, in geluid én beeld op internet, dat mag uniek worden genoemd. In volle pracht en gratis te bezoeken.

door Rinus van der Heijden

Onderweg :: fotocolumn

Vertrek

door Joep Eijkens

Cultuurbeleid: De burger komt er bekaaid af

Burgers die het (lokale) cultuurbeleid op handen dragen, een utopie? Niet in de ogen van oud-wethouder Janita Tabak, die recent haar master behaalde in kunstbeleid en -management. Maar dan moeten overheid én cultuursector wel flink wat bruggen slaan. In Bergen op Zoom bijvoorbeeld, was de inbreng van de burger uiteindelijk niet meer dan symbolisch.

door Emmanuel Naaijens

Een Tilburgse roman

Ineke van Pelt, filosofe en schrijfster, schreef een roman waarin Tilburg een prominente rol speelt. Het is een familieroman die langs – voor Tilburgers dan toch – bekende plekken en personen leidt en waarin tegendraadsheid een centraal thema is. Dat is ook de titel: Tegendraads.

door Lauran Toorians

Marco Martens keert terug naar huis

Bij het Tilburgse label Bastaard Platen verscheen een nieuwe cd van Marco Martens. De plaat vormt een mooi totaalproduct waarin Martens uitdrukking geeft aan zijn ontheemdheid: op zijn plek, maar nooit echt thuis.

door Joep Trommelen

Merel Morre, veel dons, weinig tanden

De nieuwe dichtbundel van Merel Morre, tot voor kort stadsdichter van Eindhoven, is veelbelovend en geeft blijk van aansprekende en zuivere poëzie. Daar staan echter zwakke gedichten tegenover die wellicht beter nog even hadden kunnen rijpen.

door Albert Hagenaars

Nieuwe biografie over Van Gogh

Over Vincent van Gogh lijkt alles gezegd en geschreven. Waarom dan toch een nieuwe biografie? De Britse schrijver en schilder Julian Bell baseerde zijn verhaal op de complete, digitale uitgave van De Brieven in 2009 door het Van Gogh Museum. Bell geeft een geloofwaardig beeld van de kunstenaar die zeer belezen was en ontkracht de mythe dat Van Gogh tijdens zijn leven geen enkel teken van waardering zou hebben gehad.

door Irma van Bommel

Brabant Cultureel 64ste Jaargang # 4, augustus 2015

Albert Siebelink (65) overleden (toegevoegd 1 oktober 2015)

Een groot promotor van Balkan- en Gipsymuziek is met Albert Siebelink heengegaan. Hoewel hij graag op de achtergrond bleef, speelde hij een centrale rol in meerdere festivals die een podium boden aan folk- en wereldmuziek. Bij Roma en Sinti lag zijn hart en zijn inzet voor deze mensen en hun muziek was enorm. Hij overleed op 30 september 2015.

door JACE van de Ven

Sint Petersburg aan de Parade in Den Bosch

De openbare masterclass die het Internationaal Vocalisten Concours (IVC) in 's-Hertogenbosch organiseert, is dit jaar (2015) gewijd aan de Russische opera. Brabant Cultureel had een exclusief interview met twee van de docenten, twee operatoppers uit Sint Petersburg: Sergej Leiferkus en Larissa Diadkova. De derde docente, Elena Vasiljeva, was nog niet aanwezig.

door Camiel Hamans

Symposium: nalatenschap van kunstenaars

Op 25 juni 2015 organiseerde bkbc het symposium Archief voor de Toekomst. Dat vond plaats in Museum De Pont in Tilburg. Sprekers waren ervaringsdeskundigen, zowel nabestaanden van bekende beeldend kunstenaars als mensen uit musea en instellingen die worden geconfronteerd met nalatenschappen van kunstenaars.

door Irma van Bommel

Tweede roman Jan van Rijthoven prikkelt

Het waagstuk ondernemen om op latere leeftijd aan een roman te beginnen. En amper twee jaar later een tweede te laten verschijnen. De Oisterwijker Jan van Rijthoven durfde het aan. In 2013 lanceerde hij op 72-jarige leeftijd 'Julia, het besluit van Chartres'. En nu ligt 'De vermogensbeheerder' in de boekwinkels.

door Rinus van der Heijden

Een geanimeerde hemelvaart

Tal van grote stations zijn recent of worden momenteel grondig verbouwd of zelfs compleet door nieuwbouw vervangen. In Noord-Brabant zijn dit vooral de stations van Breda, Eindhoven en Tilburg. Dit alles twintig nadat Nederland werd aangesloten op het Europese net van hogesnelheidslijnen. Hoe verhouden de werken van nu zich tot de ideevorming van toen?

door Jan-Hubert Bisschops / Mea Culpa

Column :: Inhoud

door Jace van de Ven

Bericht van de zwarte berg. Reisverhaal

door Camiel Hamans

Waar zijn al die negatieven gebleven?

Sinds 2012 zijn via internet op de beeldbank van het Bredase stadsarchief liefst 265.000 foto's te zien van fotograaf Johan van Gurp. Een kennismaking met de man die 37 jaar lang fotografeerde in dienst van BN/De Stem.

door Joep Eijkens

Gheerkin de Hondt, zangmeester-componist

Vooral de zuidelijke Nederlanden vormden in de zestiende eeuw de bakermat van de meerstemmige muziek. Dat leverde beroemde componisten op, maar ook minder bekende. Véronique Roelvink zette Gheerkin de Hondt in de schijnwerpers in een mooi boek Op 24 juni 2015 promoveerde zij in Leiden op deze studie tot doctor.

door Lauran Toorians

Het bollenveldje te Doeveren

Doeveren is een piepklein plaatsje aan het Oude Maasje, niet ver van Heusden. Het heeft een eigen kerk en begraafplaats, een eeuwenoude geschiedenis en een mooie legende. En, begin jaren '80 was het de woonplaats van (toen) een van de oudste inwoners van Nederland: 'opa Boll'. Half Doeveren heet Boll en de begraafplaats is een waar 'bollenveld'.

door Frank Klerks / Mea Culpa

Mijmering :: Boeren van toen

door Marjolijn Sengers

Welterusten Vincent!

Of Vincent van Gogh ooit ontspannen was, kun je je afvragen, maar ontspannen in Van Gogh-sfeer kan, zoals tegenwoordig alles een Vincent-etiket opgeplakt kan worden. Op vijf plaatsen in Noord-Brabant kan worden gekampeerd of gelogeerd met Vincent van Gogh.

door Joep Trommelen

Een Brabantse parel voor Van Gogh

Twintig dichters en een fotograaf gingen op pad om het Brabantse thuisgevoel van Vincent van Gogh in woord en beeld te vangen. Een gesprek met initiatiefneemster en samensteller Pien Storm van Leeuwen over de bundel 'Omtrent Vincent'. 'Het zijn vooral zijn brieven die mij inspireerden.'

door Olaf Douwes Dekker

Danubiana, een duet van vriendschap

Bratislava is ver van Noord-Brabant, maar toch is er een onmiskenbare link. Het Danubiana Meulenstein Art Museum is het geesteskind van de Eindhovense ondernemer Gerard Meulenstein en zijn Slowaakse partner-in-art Vincent Polaković. In een interview legt Meulenstein uit hoe het zo is gekomen. Vincent van Gogh keek mee.

door Camiel Hamans

Proza :: De korenpater

door Ton van Reen

Onderweg :: fotocolumn

De eendenman

door Joep Eijkens

Drie dichters, alle drie de moeite waard

Soms worden kunstenaars om de raarste redenen bij elkaar geveegd. Ook nu, drie dichters worden hier in één artikel besproken, alleen maar omdat ze alle drie uit Tilburg komen. Dat scheidt een band, maar zij zijn om heel verschillende redenen de moeite waard.

door JACE van de Ven

Nieuwe bundel van Peter Korsman

Van 2005 tot 2011 publiceerde Peter Korsman jaarlijks een dichtbundel. Daarna was het stil, totdat Peninsula verscheen. Of de toon van deze bundel iets verraadt van de achterliggende reden voor deze onderbreking, is niet duidelijk. Een uiting van bezinning en herwonnen levenskracht is Peninsula in elk geval wel. Een vast punt in woelige baren.

door Laurant Toorians

Brabant Cultureel 64ste Jaargang # 3, juni 2015

TiAFF: marginalisatie van de architectuur

TiAFF staat voor Tilburgse Architectuur Film Festival. De eerste editie vond plaats op 19 juni 2015 en stelde de gebruiker centraal. De nieuwe architectuurmedewerkers van Brabant Cultureel waren erbij. Een verslag.

door Jan-Hubert Bisschops, Frank Klerks, Jiri van Gijssel

Cultuur is de smeerolie van de samenleving

Zijn benoeming was de grote verrassing in het nieuwe college van GS van Noord-Brabant. Henri Swinkels (1963), tot voor kort fractievoorzitter voor de SP in Vught, neemt de komende vier jaar de portefeuille leefbaarheid en cultuur voor zijn rekening. Een interview.

door Emmanuel Naaijkens

Opera in de provincie

Opera is het Latijnse meervoud van 'werk' en dat lijkt nog te kloppen ook als men bedenkt hoeveel lieden nodig zijn om zang, dans, muziek en toneel samen te brengen. Opera is het enige echte voorbeeld van 'Gesamtkunstwerk'.

door Camiel Hamans

Column :: Delegatie

door JACE van de Ven

EKWC is verhuisd naar Oisterwijk

Het pand van het Europees Keramisch Werk Centrum in 's-Hertogenbosch bood geen mogelijkheid tot uitbreiding. De huidige locatie in een van de gebouwen van een voormalige leerfabriek in Oisterwijk geeft deze ruimte wel en dat schept nieuwe mogelijkheden.

door Irma van Bommel

Poëzie :: uit Meandertaler

door Martin Beversluis

Illustreer is voor Jenna Arts alles of niks

Geen bijbaantjes, maar illustreren zoals ze leeft. Dat tekent de passie van Jenna Arts, die overtuigd koos voor een leven als illustrator. 'Illustreren is voor mij alles of niks,' zegt de 23-jarige inwonster van Breda, die ondanks haar jeugdige leeftijd trefzeker is in zowel tekenen als praten over haar werk.

door Gemma van der Heyden

Openstaan voor het moment en de waan

Ahmet Polat (Roosendaal 1978) is uitgeroepen tot Fotograaf des Vaderlands. Hoe hij het thema van de Fotoweek 2015, Kijk! Mijn Straat, gaat invullen, houdt hij nog geheim. 'Maar ik ben al wel aan het filmen.'

door Joep Eijkens

Nieuwe beeldentuin in Bergen op Zoom

Bergen op Zoom krijgt een beeldentuin bij Woonzorgcentrum Het Nieuwe ABG. Om te zien of dit een relevante toevoeging is aan het kunstbezit in de openbare ruimte, of een herhalingsoefening, maken we een rondgang langs de stedelijke sculptuur in de Noordbrabantse Scheldestad.

door Albert Hagnaars

Archieven in West-Brabant fuseren

Nadat elders in Noord-Brabant gemeentelijke archieven al samengingen in enkele grote, regionale clusters is nu West-Brabant aan de beurt. Alleen Breda, Gemert-Bakel en 's-Hertogenbosch blijven dan nog buiten deze regionalisering. Een gesprek met archivaris/directeur Wim Reijnders over de digitale toekomst.

door Laurant Toorians

Dromen van Shakespeare

Rien Bekkers ontwierp kostuums voor tal van grote theaterproducties. In Het Noordbrabants Museum zijn nu kostuums van hem te zien waarvoor hij zich liet inspireren door toneelstukken van Shakespeare. Ze nodigen uit tot mijmeren of – voor Shakespeare-kenners – citeren.

door Muriel Boll

Mijmering :: Lp's

door Marjolijn Sengers

Waalwijkse schrijvers helpen elkaar

De Bibliotheek Midden-Brabant biedt amateurschrijvers de helpende hand. In december vorig jaar begon in Waalwijk Het Schrijfatelier. Die pilot is zo'n succes dat andere vestigingen gaan aanhaken.

door Joep Trommelen

Proza :: Drie observaties

door Anna van Veenendaal

De jonge bisschoppen van Martijn de Boer

De Tilburgse kunstenaar Martijn de Boer is van vele markten thuis. Een nadere kennismaking naar aanleiding van zijn opmerkelijke portrettenserie Young Bishops die hij exposeerde in de voormalige kapel van de Franciscanessen in Tilburg.

door Joep Eijkens

Doctor Syntax in geniale Nederlandse verzen

Doctor Syntax zal geen associaties oproepen. In de negentiende eeuw was deze Britse Don Quichotte een hype, maar die tijd is voorbij. Martin Hulsenboom vertaalde het boek in Nederlandse verzen en laat zien dat Syntax onterecht zo onbekend is. Onschuldig vermaak van hoge kwaliteit blijft altijd van waarde.

door Laurant Toorians

Het grafische werk van Vincent van Gogh

Dat Vincent van Gogh (1853-1890) ook grafisch werk maakte is niet algemeen bekend. Voor zover achterhaald uit brieven aan zijn broer Theo maakte hij in de periode dat hij in Nederland verbleef negen lithografieën (steendrukken) en later in Frankrijk nog één ets. Ter ere van het herdenkingsjaar van de grote schilder schenkt het Nederlands Steendrukmuseum in Valkenswaard aandacht aan deze onderbelichte kant van Van Gogh.

door Irma van Bommel

Brabant C Fonds verkent de grenzen

De stichting Brabant C Fonds heeft recent bekendgemaakt welke zes culturele organisaties kunnen rekenen op financiële steun vanuit het nieuwe fonds. De uitkomst van deze eerste tranche stemt voorzichtig positief. Hij lijkt erop dat de stichting de eisen ruimhartig toepast.

door Emmanuel Naaijens

Door gruwelijke ervaringen gevormd

Het zoveelste boekje over de vervolging van joden in de Tweede Wereldoorlog, persoonlijk opgetekend door een halfjoodse vrouw die het grootste deel van haar leven in Noord-Brabant woonde. Kan het nog iets

toevoegen? Ja! Herhaal de verhalen duizend malen. Steeds zullen andere nuances je treffen, zoals in wat Anne van Arend zich herinnert.

door JACE van de Ven

Interview met Käthe Sluijter-Schatborn

Op een landgoed in het buitengebied van Heeze woont een vrouw die haar leven in dienst heeft gesteld van mime. In haar huis dat is volgestouwd met boeken en kunst, vertelt zij uitvoerig over een kunstvorm die mede door haar vaste voet aan de grond heeft gekregen in Nederland.

door Rinus van der Heijden

Atelierbezoek Matijs van de Kerkhof

Beeldend kunstenaar Matijs van de Kerkhof haalt zijn inspiratie uit zeventiende- en achttiende-eeuwse schilderkunst. In zijn flat in Nuenen heeft hij een van de kamers ingericht als atelier. Tijdelijk heeft hij de beschikking over een werkplek in een groot, leegstaand winkelpand in Eindhoven. Hier kan hij voor het eerst op groot formaat doek schilderen.

door Irma van Bommel (tekst) en Piet den Blanken (foto's)

Proza :: Modeshow

door Ton van Reen

Bespiegeling bij De onderwaterzwemmer

Een uitnodiging van Atlas Contact aan Brabant Cultureel voor een interview of een recensie naar aanleiding van De onderwaterzwemmer van P.F. Thomése resulteert in een mailtje aan mij: 'Ik stuur dit maar even door naar onze man die Thomése kent.' Nou, daar zit je dan mooi mee. Thomése kennen? Ikke? Trouwens wie wel? Kent P.F. zichzelf wel.

door JACE van de Ven

Onderweg :: Fotocolumn

door Joep Eijkens

De dood van een wereldvreemde kunstenaar

Dimitri van Toren overleed op 21 mei in zijn woonplaats Reusel aan kanker. De Brabantse troubadour werd 74 jaar. Bij leven werd de geboren Bredenaar nogal eens verguisd. Was hij een poëet of een fratsenmaker? Met een persoonlijk relaas neemt Brabant Cultureel afscheid van een unieke persoonlijkheid.

door Rinus van der Heijden

Circusstudenten geven visitekaartje af

In het Tilburgse theater De NWE Vorst streek begin mei een klein circus neer van de Fontys Academy for Circus and Performance Art (ACaPA). Joep Eijkens fotografeerde tijdens generale repetitie en première en sprak met ACaPA-medewerker Dorien Grady.

door Joep Eijkens

Poëzie :: Zo zoekt en zuigt het woord

door Huub van Esch

De Peel op papier

De tekening als autonoom kunstwerk, dat is wat de Nederlandse Kring van Tekenaars ten doel stelt. Museum De Wieger in Deurne toont met 'De Peel op papier' een grote diversiteit aan tekenstijlen en technieken. Leden van de kring, bijna allemaal afkomstig uit de Randstad, reisden speciaal voor deze expositie af naar De Peel om nieuw werk te maken. Dat leverde fraaie, verstilde beelden op.

door Irma van Bommel

Het tweede debuut van Herbert Mouwen

Wanneer een dichter pas op zijn veertigste debuteert, met amper twintig verzen dan nog, en maar liefst tweeëntwintig jaar later opnieuw een bundel publiceert met nu 61 teksten, dan mag je spreken van een tweede debuut in plaats van een come-back.

door Albert Hagens

Vensters op de binnenwereld

De Bergen op Zoomse schilder Jan Wessendorp wordt dit jaar (2015) vijfenzeventig en vierde dit onlangs met een retrospectief. Tegelijk exposeerde beeldhouwer Marcel van Zijp (1958) eveneens een overzicht van zijn eigen werk. Een terugblik op deze expositie en een kennismaking met Wessendorp.

door Erick Kila

Andreas Schotel zes meter hoog

Esbeek blijft Andreas Schotel promoten. Op Tweede Pinksterdag dit jaar (2015) werd tijdens het cultuurfestival Park & Schotel in het Esbeekse Arnoldspark op landgoed De Utrecht een boek gepresenteerd over het Andreas Schotel Museum en een nieuwe sculptuur onthuld langs de Andreas Schotel wandelroute.
door JACE van de Ven

Een lijntje tussen Noord-Brabant en Flores

Missionarissen, zeker katholieke missionarissen, lijken iets van het verleden en niet van deze tijd. Geleidelijk aan werd missie ontwikkelingswerk, maar ook daarin namen veel congregaties het voortouw. Een boek over de paters van SVD laat dat zien en onder die paters waren ook bekende en minder bekende Brabanders.
door Lauran Toorians

Brabant Cultureel 64ste Jaargang # 2, april 2015

Jonge musici nog breder begeleid

Muzieklab Brabant gaat zich in volle breedte versterken. Het heeft daartoe samenwerking gezocht met andere culturele instellingen in Noord-Brabant. Directeur Eric van der Westen vond partners in November Music, Paradox, bkbc, Intro in situ, Muziekcentrum De Toonzaal, Muziekgebouw Eindhoven en Axesjazzpower.

door Rinus van der Heijden

Carolien Ligtenberg, bureau ZWIRT

Carolien Ligtenberg is expert op het gebied van strategieën voor een duurzame stedelijke transformatie. Zij is architect en sinds 2013 eigenaar van het in Amsterdam gevestigde Bureau ZWIRT dat zich richt op de nieuwe opgaven binnen de context van de bestaande stad. Zij neemt intensief deel aan het debat over maatschappelijke vraagstukken binnen het ruimtelijke domein en de innovatie van de beroepspraktijk.

door Jan-hubert Bisschops

JACE :: Column

door Jace van de Ven

Van Goghs Korenveld met kinderen

In het kader van het Van Goghjaar 2015 werd een fotowedstrijd uitgeschreven. De dertig winnende foto's zijn inmiddels begonnen aan een rondreis langs diverse plaatsen waar de schilder geleefd en/of gewerkt heeft.

door Joep Eijkens

Bastaard Platen maakt vuist in platenland

Eigenlijk ben ik slechts

een min of meer bekende muzikant

waarvan het eigen lied

faliekant gestrand is

(Mathijs Leeuwis, Het Sterkste Verhaal, op de cd Alweer Geen Revolutie.)

door Joep Trommelen

Poëzie :: Landgoed Klein-Ypelaer

door Pieter Luykx

Atelierbezoek Olav Slingerland

Vormgever Olav Slingerland (1969) is gespecialiseerd in keramiek. Daarin heeft hij een eigen, duidelijk herkenbare stijl ontwikkeld. Tien jaar geleden verruilde hij zijn atelier in de binnenstad van Eindhoven voor een zeer ruim atelier in het landelijke Lith aan de Maas.

door Irma van Bommel (tekst) en Piet den Blanken (foto's)

Jaap Robben wint met Birk

Sinds 2014 kennen we een Nederlandse Boekhandelsprijs voor literatuur die wordt toegekend door boekhandelaren. Zo'n vierhonderd boekhandelaar stemden op 117 titels en kozen de eerste roman van kinderboekenschrijver Jaap Robben tot winnaar. 'Birk' haalde een kwart van de stemmen. Daarnaast won dit boek de Dioraphte Literatuur Publieksprijs 2015. Robben werd in 1984 geboren in Oosterhout.

door Muriel Boll

Eerherstel voor Jan van Gorp

Hij werd in 1519 geboren in Gorp bij Hilvarenbeek (Beek) en vertaalde zijn naam als goed humanist in het Latijn: Johannes Goropius Becanus. Lang werd hij afgedaan als een malloot, maar inmiddels is duidelijk dat hij volwaardig deel uitmaakte van de Republiek der Letteren en kan gelden als een belangrijk grondlegger van de vergelijkende taalwetenschappen.

door Lauran Toorians

Onderweg :: Fotocolumn

door Joep Eijkens

In 1945 danste de duivel in Sambeek

Een waar gebeurd verhaal in het Oost-Brabantse dorp Sambeek inspireerde Geurt Franzen tot een pakkende roman. Het decor bestaat uit het dorp en de Tweede Wereldoorlog, het plot draait om keuzes die mensen noodgedwongen maken en hoe fout die kunnen uitpakken.

door Peer Meurkens

Roger Vivier in Waalwijk

In het Waalwijkse Leder en Schoenen Museum is altijd iets moois te zien. Een klein museum, dus kleine tentoonstellingen, maar steeds interessant en mooi. Nu is daar tot eind juni 2015 'Schatten van Schoenen' te bewonderen, de elegantste schoenen ooit, de schoenen van Roger Vivier.

door Muriel Boll

Proza :: Maanverband

door Lizette van Geene

Geestig shoppen in Rosmalen

Hoewel we weten dat het niet kan, proberen we allemaal de dood te ontlopen. Ook begraafplaatsen maken deel uit van de openbare ruimte, de ene keer nadrukkelijker dan de andere. In een nieuwe serie artikelen bekijken we wat dit betekent. In Rosmalen ligt de begraafplaats niet alleen naast de kerk, maar ook vlak naast het winkelcentrum.

door Frank Klerks

Poëzie ter bevestiging van de zinloosheid

Wie groots en meeslepend wil leven, houdt het doorgaans niet lang uit achter de schrijftafel. Andersom geven schrijvers niet graag toe dat hun leven vooral uit zitvlees en saaie vasthoudendheid bestaat. Er zijn slechts enkele eerlijke uitzonderingen: de jonge Gerard van het Reve, die in De Avonden op onnavolgbare wijze de uitzichtloze, dagelijkse sleur wist te beschrijven. En nu Bart Smout.

door Camiel Hamans

Muziek archiveren levenswerk Paul Huijgen

Hij was ooit wethouder in Tilburg, maar zo'n baan heeft een beperkte houdbaarheid. Nee, dan muziek, daar is Paul Huijgen al een leven lang mee bezig. Met luisteren, maar vooral met verzamelen en rubriceren. Hij heeft nog zo'n tien jaar nodig om alles wat hij aan banden heeft te branden op cd's. En dan?

door Rinus van der Heijden

Grafisch Atelier Daglicht

Grafisch Atelier Daglicht bevindt zich in het Meulensteen Art Centre op de campus van Technische Universiteit Eindhoven. Het is een plek waar je als professioneel kunstenaar, vormgever of student kunt werken. Dit atelier heeft wat andere grafische ateliers niet hebben: groot formaat apparaten die groot formaat grafisch werk mogelijk maken.

door Irma van Bommel

Poëzie :: Twee gedichten

door Herman Coenen

Beeldkraken met Karel Kindermans

Begrijpend lezen leren we op school, maar begrijpend kijken lijkt een miskende vaardigheid. Toch is in een door beelden beheerste wereld zoals de onze 'visuele geletterdheid' van groot belang. Nieuwe schoolplaten moeten leerlingen helpen om te leren 'beeldkraken'.

door Lauran Toorians

Mijmering :: Verzadigd

door Marjolijn Sengers

Van Goghs nachtwandeling

Handig dat Vincent van Gogh veel brieven schreef aan zijn broer Theo. Anders hadden we nooit geweten van zijn nachtwandeling van Oudenbosch naar Zundert. Kunstenaar Loek Grootjans kwam op het idee een reconstructie te maken van de wandeling, samen met kunstenaars, schrijvers, filosofen en curatoren. Over die nacht is nu een alleraardigst boek verschenen.

door Irma van Bommel

Proza :: Water uit de rots

door Ton van Reen

Interessant boek brengt Boekel dichtbij

Begin maart 2015 verscheen het 'Boekel bijzonder' over de geschiedenis van Boekel. Het boek kwam tot stand met hindernissen, maar slaagt erin het dorp uit de anonimiteit te trekken en een gezicht te geven. Een sympathiek gezicht.

door JACE van de Ven

Marlene Dumas in Het Hooghuys, Etten-Leur

Marlene Dumas (1953) is Kunstenaar van het jaar 2015, in het najaar van 2014 had ze een solotentoonstelling in het Stedelijk Museum Amsterdam, haar werk gaat de wereld over en 'doet' inmiddels tonnen. Toch is één van haar grootste en indrukwekkendste werken niet in enig museum te zien geweest. Wie daar dagelijks van kunnen genieten, zijn bewoners en medewerkers van Het Hooghuis in Etten-Leur, een GGZ-instelling.

door Muriel Boll

Boek over dood telt meerdere lagen

Grawitz is de naam van een dodelijke kankervariant. Maar ook de titel van een boek dat Reinier de Wolf schreef over zijn zoon, die overleed aan Grawitzkanker. Het boek is onthullend en ontroerend, maar ook confronterend. De schrijver ontziet zichzelf noch zijn overleden zoon.

door Rinus van der Heijden

Poëzie :: Vier gedichten

door Kees Hermis

Brabant Cultureel 64ste Jaargang # 1, februari 2015

Karavaan Kunst voor het leven

Ooit draaide het hele cultuurbeleid om jongerenparticipatie, nu zijn ook ouderen in beeld als doelgroep. De Karavaan Kunst voor het Leven trekt met dit doel door het land en deed ook Breda aan. De stad blijkt al aardig wat aanbod in huis te hebben.

door Muriel Boll

Megen brengt uniek festival nieuwe muziek

New Meets Newer is een festival van eigentijdse klassieke muziek. Een gedurfd initiatief dat op 19 april 2015 plaats heeft in het middeleeuwse stadje Megen, bij Oss aan de Maas. Een schurender contrast is nauwelijks denkbaar.

door Rinus van der Heijden

Van Gogh moest eens weten

2015 is uitgeroepen tot Van Goghjaar. De kunst van Vincent van Gogh en de mythevorming rond zijn persoon zijn aanleiding tot tal van exposities en activiteiten in Nederland, België en Frankrijk. Voegt dat kunsthistorisch nog iets toe, of is het er met de haren bijgesleept?

door Irma van Bommel

JACE :: Column

door Jace van de Ven

Spreekbuis van de culturele sector

De bezuinigingen in de culturele sector doen pijn, maar hebben ook een positief neveneffect. Er ontstaan nieuwe initiatieven zoals De Kunst van Brabant. Dat wil een provinciale spreekbuis zijn van de culturele wereld. In brede zin. Iedereen die actief is in de cultuursector kan aansluiten. Graag zelfs.

door Emmanuel Naaijken

Dré didderiëns filmt leven en overleven

De documentaire Mijn Witte Hemd (2014) van de Eindhovense cineast dré didderiëns beleefde op het Internationale Film Festival Rotterdam in januari 2015 zijn wereldpremière. Hij gaat over de 36-jarige Rob, een man met het syndroom van Down, die zijn zus verloor. Om dit verlies te verwerken, maakt kunstenaarscollectief Carte Blanche, waar Rob acteur is, een voorstelling.

door Gemma van der Heyden

Ad van Els: Een rijk leven zonder geld

Ad van Els promoveerde op het werk van Ademar van Chabannes (circa 989-1034). Van Els is een geleerde met een alternatieve carrière die naast zijn wetenschappelijke werk schoffelend en fietsend door het leven gaat. 'Het is als met fietsen. Als je een hoge berg beklimt weet je dat het lang gaat duren en stel je je daarop in.'

door JACE van de Ven

Atelierbezoek Mirjam Pet-Jacobs

Mirjam Pet-Jacobs is een beeldend kunstenaar die werkt met textiel als basismateriaal. Zij heeft zich aangesloten bij Quilt Art, een internationale groep kunstenaars die de oude quilttechniek op eigentijdse wijze toepast. Zij woont en werkt in Waalre.

door Irma van Bommel (tekst) en Piet den Blanken (foto's)

Zero in het kwadraat

De Nul-groep werden ze genoemd, of internationaal de ZERO-beweging, de kunstenaars die zich rond 1960 begaven op het pad van het minimalisme met veel licht en ritmische beweging in monochrome werken. In het TextielMuseum is nu een overzicht te zien.

door Muriel Boll

Radio GrensGeluiden

Het bereik van GrensGeluiden via de ether is niet erg groot, maar digitaal kent de omroep geen grenzen. De makers van het radioprogramma over kunst en cultuur voor de regio Breda verwachten veel van 'streekradio'. Een nieuwe ontwikkeling in de wereld van lokale omroepen.

door Joep Trommelen

Sneeuwkllokjes in Azerbeidzjan

Marieke Vromans combineert haar opleiding als landschapsarchitect met een scholing in de grafische vormgeving en de beeldende kunsten. Zij werkt graag in de openbare ruimte en met vormen uit de natuur.

door Muriel Boll

Jacques Cuijpers, schoolmeester te Zeelst

Van 1883 tot 1913 was Jacques Cuijpers hoofd aan de openbare lagere school in Zeelst, nu gemeente Veldhoven. Hij was een veelzijdig man die op vele terreinen zijn sporen verdiende. Een monumentaal boekwerk haalt hem uit de vergetelheid.

door Lauran Toorians

Overzichtsexpositie Antoon Kruysen

Museum Jan Heestershuis in Schijndel heeft met de overzichtsexpositie van Antoon Kruysen (1898-1977) een topper in huis gehaald. Al vroeg in zijn carrière vertrok Kruysen naar Frankrijk om daar tot bloei te komen, net als Van Gogh enkele decennia eerder. Nog steeds geniet de schilder in Frankrijk grotere bekendheid dan in Nederland.

door Irma van Bommel

Illustrator :: Rik van Iersel

door Gemma van der Heyden

Naar een nieuwe toekomst in Indonesië

De Tilburgse fotograaf en beeldend kunstenaar Arjan Onderdenwijngaard verlaat zijn geboortestad om aan een nieuw leven te beginnen in Depok, West-Java. Een avontuurlijke stap die hem zelfs al een filmrol opleverde.

door Joep Eijkens

Mijmering :: Verdienstelijk

door Marjolijn Sengers

Rogier Telderman daagt uit

Rogier Telderman brengt deze week zijn eerste cd uit: Contours. Dat betekent niet dat de jazzpianist nu pas komt kijken. Hij duikt op bij vele projecten, maakt deel uit van de formaties Temko en Melphi en vormt een duo met vibrafonist Vincent Houdijk. Contours brengt hij uit met zijn eigen trio, 'dat echt voelt als de bron'.

door Rinus van der Heijden

Fotografe maakt schoonheid met afval

Mind over Matter is de titel van een tweetalig boek met werk van de Bredase fotografe Suzanne Jongmans. Meer dan fotografie alleen. De fotografe ontwerpt en maakt ook de kleding, uit wegwerpmaterialen.

door Joep Eijkens

Het thema van Ricus van de Coevering

Er bestaan twee soorten schrijvers: de ene die in De Wereld Draait Door en desnoods op de hoek van de straat zijn meningen etaleert en de andere die nijver en in het verborgene doorwerkt aan een volgend boek. De literatuur is gebaat bij de tweede soort.

door Camiel Hamans

Een componist onder een kaasstolp

[B]One is de titel van de nieuwste cd van de Tilburger Frank Crijns. Het is niet zijn eerste, maar wel de eerste in zijn hoedanigheid van componist. Velen kennen hem alleen als de gitarist en medeoprichter van de groep Blast en als bandlid van Betonfraktion. Nu wil Frank Crijns het even uitsluitend hebben over zijn werkzaamheden als componist.

door Rinus van der Heijden

Joep Peeters, vijfmaal per dag kwaad

Joep Peeters stond bijna veertig jaar voor de klas en is al vijftig jaar actief in de muziek, vooral de jazz. Hij is actief in het culturele leven in Breda, bemoeit zich met alles en weet alles beter. Maar relativeren kan hij ook.

door Eva Geene

Hoogeloon uit de periferie

Tussen 1980 en 1987 groeven archeologen bij Hoogeloon een Romeinse villa op. Daarna duurde het nog jaren voordat dit onderzoek volledig was uitgewerkt, maar nu is dat het geval. De villa, in de periferie van het Romeinse Rijk, staat nu centraal in een mooi boek.

door Lauran Toorians

Onderweg :: Fotocolumn

door Joep Eijkens

Rockopera Grave wil naar verlichting leiden

Muziektheater in de vorm van een rockopera. De bedenkers Edwin de Maeyer en Ellen Hermens zijn er veertien jaar mee bezig geweest. 'Er waren brokstukken en toen kwam Ellen als het cement om het af te bouwen.' Fading Figures gaat op 21 maart 2015 in première in het Palazzo Theater in Grave.

door Rinus van der Heijden

Verbindingsstreepje tussen Oost en West

Een beter begrip voor de culturele en literaire erfenis van de Slavische landen en een betere verstandhouding met dat deel van het Euraziatische continent, dat is wat de ruim drie jaar geleden opgerichte uitgeverij Glagoslav Publications, gevestigd te Tilburg en Londen, met haar vertalingen nastreeft.

door Camiel Hamans

Schildersfamilie Kruseman te zien in Oss

Het Jan Cunen Museum in Oss kent een lange traditie als het gaat om exposities over negentiende-eeuwse schilderkunst. Deze keer gaat de aandacht naar leden van de schildersfamilie Kruseman. Treffende portretten en romantische landschappen.

door Lauran Toorians

Brabant Cultureel 63ste Jaargang # 6, december 2014

Het gaat goed met BC/BL, prima zelfs

Het wordt geen gewoonte om over onszelf te schrijven, maar nu we de tweede digitale jaargang afsluiten en er een nieuw bestuur is aangetreden, stellen we bestuur en medewerkers van (de Stichting) Brabant Cultureel aan u voor.

door Rinus van der Heijden (hoofdredacteur)

Emile Waagenaar: muziek en fotografie

Een gesprek met fotograaf Emile Waagenaar uit Breda leidt via Van Gogh en Van der Elsen naar de bakermat van de Cajun muziek en het Smithsonian Institution. Naast een voorkeur voor portretfotografie speelt muziek een belangrijke rol in zijn leven en zijn werk.

door Joep Eijkens

Job van Gelder illustreert Gouden Boekjes

Gouden Boekjes vormen voor velen een warme jeugdherinnering. Ze verschijnen nog steeds en er worden ook nieuwe boekjes in de reeks uitgebracht. Job van Gelder, illustrator in 's-Hertogenbosch mocht een aantal nieuwe sprookjesboeken illustreren.

door Muriel Boll

Brief aan Daan Manneke

Daan Manneke vierde onlangs, op 7 november 2014, zijn vijfenzeventigste verjaardag. Hans Rooseboom, voormalig kunstredacteur van BN/DeStem stuurt hem een brief. Een hommage aan een scheppend toonkunstenaar en een man van formaat.

door Hans Rooseboom

Atelierbezoek Hetty Oom in Breda

Hetty Oom volgde in de jaren zestig haar opleiding in Eindhoven aan de Akademie Industriële Vormgeving, voorloper van de Design Academy. Ze studeerde af in de richting textiel. Naast haar werk voor de industrie experimenteerde ze al vroeg met zowel technieken als materialen. Als textielkunstenaar was ze 'tegendraads'. Zij deed van alles wat niet hoorde.

door Irma van Bommel (tekst) en Piet den Blanken (foto's)

Eerst komt Bach, dan Mozart, dan Beethoven

Hij graaft al meer dan vijftig jaar naar de achtergronden in de muziek van Johann Sebastian Bach. 'Er heeft op dit terrein nog nooit iemand zó uitgebreid onderzoek gedaan als ik,' zegt Kees van Houten zelfverzekerd. De Boxtelaar heeft een groot deel van zijn leven aan Bach gewijd. Zojuist is zijn dertiende boek over dit muzikale fenomeen uitgekomen.

door Rinus van der Heijden

Monique van den Hout en de zwaartekracht

'Er was een tijd dat ik verlangde naar een bestaan als ijsjesverkoper met slechts twee smaken in mijn karretje, aardbeien en vanille. Nu ervaar ik diversiteit aan smaken juist als een grote rijkdom,' aldus illustrator Monique van den Hout (1970). Deze woorden omschrijven de tijd toen naar haar mening haar werk te veel invalshoeken kende en versnipperd leek. Die tijd is voorbij.

door Gemma van der Heyden

Jan de Bie: asgrauw en helder stralend

Jan de Bie is een kunstenaar die een bibliotheek of een heerlijk volle boekenwinkel weet weer te geven als een stralend landschap dat zelfs in rommeligheid nog verstillend weet te bieden. Prentkunst, boekkunst en het grote gebaar van het weidse landschap komen in zijn werk samen. Breda's Museum toont een mooie keuze uit zijn recentere werk.

door Lauran Toorians

Brabant C Fonds: de C van Centen

Een pot van 25 miljoen voor kunst en cultuur in Noord-Brabant, beschikbaar vanaf 2015 onder de noemer Brabant C Fonds. Mooi nieuws in barre economische tijden, waarin de cultuursector het links en rechts moeilijk heeft. Een analyse.

door Emmanuel Naaijken

Fledermaus wordt bat

Operette is een genre vol schimmel en Dirndls, zegt het vooroordeel. Alleen geschikt voor blauwspoelingen van boven de 58 die bij feest denken aan slagroom en spuitwijn. Het is daarom dat Strauss' Fledermaus nog zo vaak staat geprogrammeerd als eindejaarstuk. Opera Zuid doet het ook, maar anders.

door Camiel Hamans

Eindelijk een begrafenis voor Matias Xol

Latijns-Amerika is al decennia het favoriete werkterrein van de Bredase fotograaf Piet den Blanken. Vooral de slachtoffers van de burgeroorlog in Guatemala, die duurde tot in 1996, hebben zijn bijzondere aandacht. Hier een bericht uit Guatemala waar hij de herbegraving vastlegde van één van de 533 vermisten die gevonden werden in een massagraf.

door Joep Eijkens (tekst) en Piet den Blanken (foto's)

Het andere leven van Marijke van Hooff

De nieuwe dichtbundel van Marijke van Hooff bevat tevens een cd met daarop gezongen liedteksten van de dichteres. De bundel kenmerkt zich door een geraffineerd taalspel en laat zich lezen als een afwijzing van onbewogenheid.

door Albert Hagenars

Herinneringen aan de Bossche mediene

Max Cahen (1905-1995) beschreef zijn ervaringen met het Philips Commando in Kamp Vught, zijn memoires over de periode 1939-1945, en bezorgde een uitvoerige – ook fotografische – documentatie over de joodse begraafplaatsen in Noord-Brabant. Rond 1980 noteerde hij zijn herinneringen aan het joodse s'-Hertogenbosch van zijn jeugd. Ook die zijn nu uitgegeven.

door Lauran Toorians

De Titaan, literair tijdschrift zonder opsmuk

Vier nummers zijn er verschenen van De Titaan en dus zit de eerste jaargang erop voor het literaire blad. Alleen al door zijn vormgeving is het een bijzondere uitgave. Geen foto's, heel veel tekst. Een gesprek met hoofdredacteur Martijn Neggens (27) en redacteur Anneroos Goosen (27).

door Emmanuel Naaijken

Onderweg: fotocolumn

Vosje

door Joep Eijkens

Klaartje van Veldhoven zoekt nieuwe wegen

Een cd met werken van Henry Purcell en William Byrd volgt al snel het succesvolle Bach-album 'Komm in mein Herzenshaus' van Klaartje van Veldhoven op. De sopraan mag dan zelf zingen op 'Songs of Clarity', zij wordt niet begeleid door een traditioneel kamerorkest. Wel door de saxofoons van het Amstel Quartet.

door Rinus van der Heijden

Van Engelen en Evers richt zich op design

De expositie van Van Engelen en Evers in de Kazerne was dé verrassing van Dutch Design Week 2014. Volgens Thomas Widdershoven, artistiek directeur van Design Academy Eindhoven, was dit 'het mooiste wat ik deze week heb gezien'. Er waren ontwerpen te zien van Kiki van Eijk & Joost van Bleiswijk, Walter Van Beirendonck, Sigrid Calon, Bokja Design en Claudy Jongstra, waarvan de stoffen zijn geweven bij Van Engelen en Evers.

door Irma van Bommel

Reinoud van Vught in Chabot Museum

Reinoud van Vught (Goirle 1960) exposeert in het Chabot Museum in Rotterdam. Zijn werk is te zien samen met dat van Georges Robèr (1893-1969), een van de vooruitstrevende kunstenaars van De Branding van begin twintigste eeuw. Dat brengt een interessante dialoog teweeg.

door Irma van Bommel

Adriaan de Lelie, portretschilder

Rond 1800 liet de Amsterdamse beau monde zich portretteren door Adriaan de Lelie, geboren en getogen in Tilburg. Museum van Loon exposeert nu zijn familieportretten en ook dat museum zelf heeft een Noordbrabantse 'link'. De naamgevende familie stamt uit 's-Hertogenbosch en Loon op Zand.

door Lauran Toorians

Tussen Bach en kokende motor

Opnieuw verscheen een omvangrijke bundel van de productieve dichteres Y. Né. In naar hun inhoud haast essayistische gedichten verhoudt de dichter zich tot de werkelijkheid en vraagt zij zich af wat kunst is. Het geestelijke, de kunst, lijkt hier te winnen van de weerbarstige wereld.

door Camiel Hamans

Leesplezier met de blik van herkenning

Voor veel oudere Oisterwijkers zal het een vertrouwd geluid zijn, de fluit van de Ovo Puddingfabriek. Reinold Vugs schreef een roman met deze fluit in de titel. Het boek komt wat traag op gang en mist spanning, maar biedt de lezer een aangename vorm van nostalgie.

door JACE van de Ven

Brabant Cultureel 63ste Jaargang # 5, oktober 2014

Fotoboeken van oud-studenten AKV|St. Joost

Nederlandse fotografen staan internationaal bekend om hun bijzondere fotoboeken. Recent zag een aantal fraaie exemplaren het levenslicht, waaronder vier van oud-studenten van AKV|St. Joost in Breda: Mischa Keijser, Anne Geene, Wiesje Peels en Maarten Schets. De Bredase academie stelt het eigen verhaal voorop en daarin is dit viertal goed geslaagd. Dat verklaart meteen het eigen karakter van deze boeken.

door Irma van Bommel

November Music gaat over grenzen heen

November Music gaat 5 november 2014 voor de 22ste keer van start in 's-Hertogenbosch. De tijd van 'moeilijke muziek' is allang voorbij. Het vijfdaagse festival is inmiddels multidisciplinair en een stuk toegankelijker dan in de beginjaren. 'Ik durf er gerust mijn moeder mee naar toe te nemen.'

door Rinus van der Heijden

Beeldende Kunstprijs 2014 voor Ria van Eyk

Op 20 augustus 2014 kreeg Ria van Eyk de Beeldende Kunstprijs 2014 van het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant uitgereikt door de Commissaris van de Koning. Ze ontving deze prijs voor haar consistente en uitgebalanceerde oeuvre en de even heldere als krachtige uitgangspunten: 'raster', 'kleur', 'lijn' en 'licht'.

door Muriel Boll

Column: Cafékolder

door JACE van de Ven

Jef Rademakers, romanticus

Hij maakte spraakmakende televisieprogramma's en kon al ruim voor zijn vijftigste met 'pensioen'. Jef Rademakers ontdekte vervolgens de romantische schilderkunst van de negentiende eeuw en bracht in korte tijd een omvangrijke collectie bij elkaar. Nu is die in Het Noordbrabants Museum voor het laatst in zijn geheel te zien. Rademakers gaat opnieuw met pensioen en doet zijn schilderijen in de verkoop.

door Lauran Toorians

Vijftien jaar Rockacademie

De Rockacademie van Fontys Hogescholen bestaat in 2014 vijftien jaar. Popmuzikant Bertus Borgers (67) was een van de oprichters en tot twee jaar geleden lid van de directie. Hij blikt terug op een moeilijke begintijd, op de verhouding met de conservatoria en het ontdekken van talent.

door Emmanuel Naaijken

Kunstenaars veroveren Huis van Waalwijk

Sinds Waalwijk een nieuw gemeentehuis heeft, staat het oude, monumentale stadhuis leeg. De gemeente stelt het nu beschikbaar voor culturele evenementen en daar wordt graag gebruik van gemaakt. De eerste expositie was *Error* en die bewees de potentie van het gebouw.

door Joep Trommelen

Flairck en 'de lady' zijn terug

Flairck is terug aan het muzikale front. De folkgroep die vanaf de jaren zeventig internationale faam verwierf, bezoekt vijfenzeventig theaters met de show *The Lady's Back* en brengt daarnaast een gelijknamige dvd en cd uit. 'In de pauze moeten we met z'n drieën aan de zuurstof.'

door Rinus van der Heijden

Onderweg: fotocolumn

Muizentaal

door Joep Eijkens

Nalatenschappen van kunstenaars

Wat gebeurt er met het werk van een kunstenaar als die er zelf niet meer is? In het gunstigste geval bevinden zich enkele werken in musea of andere openbare instellingen, maar dat is niet altijd het geval. Zo kan ook de vraag worden gesteld wat er moet gebeuren met particuliere (kunst)verzamelingen als nabestaanden geen interesse tonen. Brabant Cultureel volgt beide probleemstellingen en zal er regelmatig over berichten.

door Irma van Bommel

Een wak in de werkelijkheid

Twintig jaar bestaat Hoenderbossche Verzen, de 'uitgeverij in de marge' die is gevestigd in Uden en die wordt gerund door dichter/uitgever Maarten van den Elzen en beeldend kunstenaar Genoveef Lukassen. Het jubileum werd gevierd met de uitgave van Van den Elzens elfde dichtbundel: Een wak in de werkelijkheid.

door JACE van de Ven

Hans van Heeswijk, architect

De verbouwing van de Hermitage Amsterdam en van het Mauritshuis werden in korte tijd iconische projecten. De architect van al dit moois is een geboren Bredanaar, Hans van Heeswijk. Reden voor een interview.

door Muriel Boll

Terug naar het NatLab van Ed van der Elsen

In 1989 produceerde Philips het bedrijfsfotoboekje NATLAB van Ed van der Elsen als jubileumgeschenk voor medewerkers en relaties. Vijfentwintig jaar later kan een breder publiek kennis maken met dit weinig bekende onderdeel van Van der Elskens oeuvre.

door Joep Eijkens

Erfgoed is geen geschiedenis

Met het fraaie boek 'Erfgoed van de Brabanders' neemt Jan van Oudheusden afscheid van zijn functie als provinciaal historicus. Zijn bijdrage aan de geschiedschrijving in Noord-Brabant is groot en daar werd hij voor onderscheiden. Het zou mooi zijn als bestuurders en politici door dit boek ook gaan nadenken.

door Lauran Toorians

Mijmering: Brill

door Marjolijn Sengers

Museum van Lien toont kunst in de polder

Liefde voor de kunst opvatten en niet naar de academie mogen, wat ga je dan doen. Verzamelen is een mogelijkheid. Het echtpaar Leo en Geri van Lien-Put zette die stap en maakten van hun verzameling een museum. Onderdak daarvoor vonden zij in Fijnaart. Zij richten zich specifiek op 'levende kunstenaars'.

door Eva Geene

Fotograaf in de ban van de Grote Oorlog

Talloos zijn de boeken die verschijnen in het kader van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog. Met 'Les Secrets de Romagne '14-'18' draagt ook de Geldropse fotograaf Marco Magielse een aardig steentje bij.

door Joep Eijkens

De Eerste Wereldoorlog in steendruk

In het herdenkingsjaar van de Eerste Wereldoorlog duiken er overal in het land spotprenten op van Jan Sluijters, Piet van der Hem en Willy Sluiter. Ook in het Nederlands Steendrukmuseum in Valkenswaard, maar dat voegt daar met de expositie 'De Eerste Wereldoorlog in steendruk' affiches aan toe die in Frankrijk, België, Engeland, Duitsland en de VS massaal zijn ingezet als communicatie- en propagandamiddel.

door Irma van Bommel

Gerrit Kouwenaar: dichter, vakman, tovenaar

Een korte terugblik met drie op Kouwenaar geïnspireerde gedichten.

door Olaf Douwes Dekker

Martin Hulsenboom vertaalde De Lutrijn

Jean Racine, Pierre Corneille, Molière en Jean de La Fontaine zijn de grote Franse schrijvers van de zeventiende eeuw. Ook als we ze niet meer lezen, kennen we toch tenminste hun namen nog. Nicolas Boileau-Despréaux behoorde niet alleen tot deze zelfde groep, maar gold als hun leidsman. Toch raakte hij vergeten. Martin Hulsenboom doet daar wat aan.

door Lauran Toorians

Carel Kraayenhofs tango en de vluchtelingen

De mondiale vluchtelingenproblematiek met muziek onder de aandacht brengen. Die taak heeft bandoneonist Carel Kraayenhof zich onder meer gesteld met het theaterconcert 'Liberación'. De geboren Aalst-Waalenaar doet er begin volgend jaar vijftien schouwburgen mee aan.

door Rinus van der Heijden

Body Jewels

Sieraden van textiel. Het TextielMuseum in Tilburg verzamelt ze al sinds in de jaren '80 textiel als basismateriaal voor sieraden in gebruik kwam. Met de expositie Body Jewels zet het museum deze collectie in de schijnwerpers.

door Muriel Boll

Een bloederig prozadebuut

Onlangs verscheen de eerste roman van dichter Frans August Brocatus, voorheen al ruimschoots bekend als dichter. 'Luna' is een fascinerend en gelaagd boek over vlees in al zijn hoedanigheden, met wisselende perspectieven en verrassende personen.

door Albert Hagenars

Atelierbezoek Ingrid Simons

Ze draagt zwarte kleding, maakt donkere schilderijen en houdt van heavy metal. Toch is Ingrid Simons niet zwaar op de hand. In tegendeel, vrolijk lachend opent zij de deur van haar atelier in Valkenswaard. De kleine ruimte staat vol met donkere landschappen. In een hoek ligt als een vorm van conceptuele kunst een berg uitgeknepen tubes: het bewijs van haar productiviteit.

door Irma van Bommel (tekst) en Piet den Blanken (foto's)

Henri Dolmans, funerair dichter

Tilburgs Henri Dolmans, de eerste stadsdichter van Tilburg, leefde al in de negentiende eeuw. Deze dichter van smart schreef ook zijn eigen grafgedicht. Jef van Kempen haalde hem uit de vergetelheid en maakte een mooie boekje over leven en werk van Dolmans.

door JACE van de Ven

Concert voor de Führer

De kleine roman 'Concert voor de Führer' van Ton van Reen werd in 2005 uitgegeven bij De Geus. Ter gelegenheid van de herdenking van Operatie Market-Garden verscheen dit mooie verhaal nu (2014) opnieuw bij de kleine uitgeverij Leon van Dorp. Het speelt zich af tegen de achtergrond van dit oorlogsgeweld en is gebaseerd op een ware gebeurtenis in het dorpje Velp bij Grave.

door Muriel Boll

Twee keer Tweede Wereldoorlog

Twee nieuwe boeken brengen de Tweede Wereldoorlog in beeld. Het ene behandelt Noord-Brabant gedurende de gehele oorlog, het andere gaat specifiek over 'De bevrijding in beeld' en richt zich op de Operaties Market Garden en het vervolg daarvan.

door Laurant Toorians

Bosatlas van het Cultureel Erfgoed

Vorig jaar kwam Noordhoff Uitgevers met de verrassende 'Bosatlas Nederland van Boven' die op vernieuwende wijze een breed scala aan aardrijkskundige onderwerpen presenteert. En nu is er alweer een opvolger: De Bosatlas van het Cultureel Erfgoed. Luchtfotograaf Karel Tomeï is met zijn bedrijf Flying Camera gevestigd in Eindhoven en leverde foto's voor beide uitgaven.

door Irma van Bommel

Brabant Cultureel 63ste Jaargang # 4, augustus 2014

De opening van de Willem II fabriek in beeld

Zoals aangekondigd, brengt Brabant Cultureel een beeldverslag van het openingsweekeinde van de Willem II fabriek in 's-Hertogenbosch in zijn nieuwe rol als kunstcluster.

Vijftig maal bekroond gezang

Een internationaal gerenommeerd muziekconcours in een stad zonder conservatorium, zonder concertzaal en zonder eigen orkest? Het bestaat in 's-Hertogenbosch. Het Internationaal Vocalisten Concours (IVC), dat zich van 4 tot en met 14 september 2014 afspeelt in het Theater aan de Parade. Het vijftigste Concours en het zestig jaar bestaan van de organisatie.

door Camiel Hamans

Charlotte Janssen al vóór IVC gelauwerd

Charlotte Janssen is een van de genomineerden voor het Internationaal Vocalisten Concours dat zich van 4 tot en met 14 september 2014 afspeelt in 's-Hertogenbosch. De sterren staan voor deze sopraan uit Boxtel wel heel gunstig.

door Rinus van der Heijden

Hilverkaveling van Willem Claassen

Het landkunstproject Hilverkaveling, vervaardigd door Willem Claassen, bestaat uit grote puzzelstukken waar echt mee geschoven mag worden. Het project is voltooid. Eind van dit jaar volgt de officiële opening. Maar het is nu al te bezichtigen.

door Irma van Bommel

Column: Humbug

door JACE van de Ven

Hart en ziel van een pianiste

Het moest ruim dertig jaar duren voordat haar eerste solo-cd uitkwam: 'Do-Re'. De reden? Een opmerkelijke. Bovendien: een album met een ongekennde verscheidenheid. Een fraai overzicht van het pianistenleven van Doré van Deijck.

door Rinus van der Heijden

Grote gezinnen in zwart-wit en in kleur

Na 'Knus' en 'Wauw' brengt Het Noordbrabants Museum nu de tentoonstelling 'Gezin XXL. Een huis vol broers en zussen'. Fotografe Annie van Gemert maakte in opdracht van het museum een serie portretten van grote gezinnen anno 2014 die in de expositie te zien zijn.

door Joep Eijkens

Bossche Willem II Fabriek heropent

Een piñata is een felgekleurde figuur van papier-maché, gevuld met snoep of cadeautjes en cadeau gedaan bij feestelijke gelegenheden. Als je de piñata breekt, valt de verrassing eruit. Het gebruik komt uit Mexico, maar is ook één van de traktaties waarmee op 19 september 2014 de nieuwe Willem II Fabriek in Den Bosch opent. De vruchtbaarheid die de piñata symboliseert, wil de nieuwe Willem II Fabriek ook bieden.

door Gemma van der Heyden (tekst & foto's)

Mythologie

Ze liggen aan de basis van onze westerse cultuur, maar wie kent ze nog: de klassieke mythologie en de verhalen uit de bijbel? Voor de mythologie schreef Lenneke van der Burg een handzame introductie voor jong en oud. Een vrolijk geschreven naslagwerkje voor in bed, op het toilet of in bad.

door Muriel Boll

Cinecitta in Tilburg is raam zonder strepen

Een particulier initiatief dat 6,5 miljoen euro kost mag in tijden van crisis een mirakel heten. Ondernemer Paul Vermeë en zijn echtgenote Nettie Verhagen betaalden uit eigen zak het nieuwe filmhuis Cinecitta in Tilburg. Het oude gebouw aan de Willem II straat is veranderd in een parel.

door Rinus van der Heijden

Eigen identiteit blijft voorop bij Cinecitta

Eigenlijk zou hij na de sluiting van het oude Cinecitta in Tilburg stoppen met het programmeren van films voor dit filmhuis. Op verzoek van de nieuwe eigenaar van Cinecitta gaat Bert Goessen (62) echter nog enkele jaren door.

door Gemma van der Heyden

Mijmering: Buren

door Marjolijn Sengers

Slachtoffer van de kerk en van zichzelf

Het leven van H.M.A. van der Beek (1944 - 2008) werd getekend in de zwartste dagen van het 'rijke' Roomse leven en hij worstelde daarmee tot aan zijn dood. Als beeldend kunstenaar brak hij nooit door, maar zijn brieven en autobiografische geschriften zijn nu in druk bezorgd door Frank Mommersteeg.

door JACE van de Ven

's-Hertogenbosch scoort goed

Het Prins Bernhard Cultuurfonds, een belangrijke mecenas, publiceert onlangs het jaarverslag over 2013. Dat was voor de landelijke organisatie een goed jaar. In Noord-Brabant kregen opvallend veel Bossche organisaties subsidie van het fonds.

door Emmanuel Naaijens

Tilburg in de Eerste Wereldoorlog

De Eerste Wereldoorlog veranderde Tilburg op slag van een dorps provinciestadje in een bruisende metropool vol gemobiliseerde militairen en vluchtelingen. Daarbij hoorde criminaliteit, drankmisbruik en prostitutie, maar de Tilburgers sloegen zich er kranig doorheen.

door Laurant Toorians

Eindhoven heeft nieuw kamermuziekpodium

'Stratumseind Klassiek' is de titel van een nieuw initiatief in Eindhoven op het gebied van kamermuziek. Met maar liefst achttien concerten in het komende muziekseizoen, worden de zaken groots aangepakt.

door Rinus van der Heijden

Oogenlust is een lust voor het oog

Domein Oogenlust is van een bloemenwinkel uitgegroeid naar een bedrijf dat sfeer creëert en ruimten stileert met plantaardige materialen als basis. Oogenlust verzorgt al jaren de aankleding van evenementen, van beurzen en exposities tot bruiloften. De nieuwe locatie in Eersel, vlakbij de afslag van de A67, is behalve winkel en sfeerbeleving ook een inspiratiebron voor bezoekers.

door Irma van Bommel (tekst) en Piet den Blanken (foto's)

Susan Reijnders schildert met inkt

De schilderkunst van Susan Reijnders (1968) is een mooie mengeling van oosterse en westerse cultuur: de techniek van inkt op papier is Chinees, de bijna abstracte beeldtaal Europees. In september is haar werk te zien bij Galerie Hans Persoon in het nog nieuwe Domein Oogenlust in haar geboorteplaats Eersel.

door Irma van Bommel (tekst) en Gemma van der Heyden (foto's)

Teun Hilte maakt wereldwijd furore

Teun Hilte uit Rosmalen is filmproducent. Die zijn er meer, maar de meeste zijn ouder en ook minder succesvol. Hilte staat nu aan de wieg van het kostuumdrama 'Miss Julie', waarvan de legendarische Noorse actrice Liv Ullmann de regisseuse is. Zij rondde pasgeleden de film af met in de hoofdrollen Jessica Chastain (als Miss Julie), Colin Farrell en Samantha Morton.

door Gemma van der Heyden

Onderweg: fotocolumn

Pools Brood

door Joep Eijkens

Een nieuw leven voor De Nobelaer

Een gemeentebestuur dat kiest voor een nieuw cultuurpaleis, dat klinkt in deze tijd als een godswonder. En een directie die vervolgens zonder veel protesten akkoord gaat met een verlaging van de jaarlijkse subsidie, dat lijkt helemaal een anomalie. Toch is dit wat er staat te gebeuren in Etten-Leur.

door Camiel Hamans

Romeinse sporen te boek gesteld

Een Romeins aquaduct bij Nijmegen, Romeinse stadsmuren in Tongeren en een Romeins kanaal bij Voorburg, de meeste mensen weten niet dat het bestaat en denken naar Frankrijk of Italië te moeten om zo iets te zien. In 'Romeinse sporen' beschrijft Herman Clerinx de zichtbare resten 'bij ons'. Maar in Noord-Brabant loopt het niet over.

door Lauran Toorians

Brabant Cultureel 63ste Jaargang # 3, juni 2014

Danslandschap Brabant stuk kaler

In het ooit zo homogene danslandschap van Noord-Brabant zijn gaten geslagen. Het wegvallen van subsidies en de bankencrisis eisten hun tol. Tegelijkertijd echter hebben sommige danskunstenaars nieuwe wegen gevonden om door te gaan. Het is worstelen om boven te blijven, maar tegelijkertijd bewonderenswaardig hoe choreografen en artistiek leiders hun geestesproduct blijven brengen.

door Rinus van der Heijden

Vorbij het zichtbare

Met de expositie 'Vorbij het zichtbare. Een keuze uit eigen collectie' maakt gastcurator Rebecca Nelemans niet alleen een interessante selectie uit de collectie van Het Noordbrabants Museum maar geeft ze ook tekst en uitleg aan de moderne kunst.

door Irma van Bommel

Topcultuur trekt basis mee omhoog

De commissie Cultuur en Samenleving van de Provincie Noord-Brabant boog zich op 5 juni en 13 juni 2014 over het voorstel van Gedupeerde Staten om het Fonds Brabants C in het leven te roepen. Dat fonds heeft in eerste instantie 25 miljoen ter beschikking om culturele projecten van de grond te tillen. Later komt daar nog eens 15 miljoen bij. Op 1 januari 2015 moet de uitvoerende organisatie van start gaan.

door Emmanuel Naaijken

Cultuurfonds Brabant C, tussen hoop en vrees

Na onze eerdere berichtgeving is inmiddels het besluit genomen om het Cultuurfonds Brabant C inderdaad in het leven te roepen. Daarmee zijn niet alle hobbels genomen om het vrijgemaakte budget doeltreffend te besteden. Het resultaat lijkt een fonds tussen hoop en vrees.

door Emmanuel Naaijken

Column: Dynamiek

door JACE van de Ven

Graffiti wordt kunst

Graffiti. Voor de een vandalisme en voor de ander kunst, de meningen zijn nog steeds zeer verdeeld. Rutger Termohlen uit Breda werd er groot mee, en erg goed in, en maakt nu carrière als beeldend kunstenaar en legt uit hoe de graffiti hem op weg hielp.

door Eva Geene

Breder dan lokaal, langer dan verhaal

De organisatie 't Lokaal Verhaal is een nieuwe loot aan de stam van culturele organisaties in Bergen op Zoom. Weg van platgetreden paden en open voor sprankelende dingen en met als doel om cultuur onder de mensen te brengen. Stadsgenoot Albert Hagens voelt initiatiefnemer Jan van der Mooren aan de tand.

door Albert Hagens

Illustrator: Saskia van der Linden
De culturele ontmoetingsplek Verkadefabriek in Den Bosch bezit een stijl waar je vrolijk van wordt. De muren, deuren, koekblikken, affiches, verpakkingen van cadeaubonnen en geïnstalleerde hemeldaken die we tegenwoordig parasols noemen, maken deze tempel huiselijk. Het is de stijl van Saskia van der Linden die de Verkadefabriek zijn uitstraling geeft.

door Gemma van der Heyden

Onderweg: fotocolumn

Drijfzand

door Joep Eijkens

Roman als catalogus van problemen

Er zijn schrijvers die schrijven, omdat ze moeten, omdat hun innerlijke stem zich niet het zwijgen op laat leggen. En er zijn schrijvers die schrijven omdat ze een thema willen behandelen. Hülya Cigdem is een auteur van de laatste categorie.

door Camiel Hamans

Adellijke Anneke in Afrika

Door een gelukkig toeval kreeg het Natuurhistorisch en Volkenkundig Museum (NVM) in Oudenbosch een collectie uit de nalatenschap van Anneke Bloys van Treslong, een Haagse jongedame die naar Afrika trok om te werken in het hospitaal van Albert Schweitzer. Dit getuigenis van idealisme en Hollandse nuchterheid is vanaf 4 juli 2014 te zien in het museum.

door Henny Zetteler

Mijmering: Muziek en horeca

door Marjolijn Sengers

Wolthaus Paauw volgt Spoorzone

De Tilburgse Spoorzone verandert in hoog tempo. De Tilburgse fotografe Gerdien Wolthaus Paauw legt de transformatie sinds vorig jaar vast. En iedereen kan haar daarbij op de voet volgen via internet.

door Joep Eijkens

Atelierbezoek Paul Legeland

Paul Legeland schildert indringende portretten in groot formaat. Enkele van deze manshoge koppen hangen aan de muren van zijn atelier. Dat maakt indruk. Wie rondkijkt ziet dat Legeland een veelzijdig kunstenaar is. Hij tekent, boetseert, maakt etsen en keramiek. In het volle atelier is ook plaats voor een drukpers en een draaischijf.

door Irma van Bommel (tekst) en Piet den Blanken (foto's)

In memoriam Jaap de Vries

Een jaar voor zijn dood hield het Breda's Museum een overzichtstentoonstelling met als titel 'Blik in het duister'. Jaap de Vries was toen al ongeneeslijk ziek en een eerbetoon in deze vorm kon en mocht niet langer uitblijven. Op 11 mei 2014 overleed hij op vierenvijftigjarige leeftijd aan de gevolgen van kanker.

door Eva Geene

Waarom kunst aan politiek voorafgaat

Op 18 juni 2014 vond in Eye in Amsterdam een bijeenkomst plaats met als thema 'Europa uit de Kunst', georganiseerd door de PvdA-Eurodelegatie en door Thijs Berman in het bijzonder. Camiel Hamans, oud hoofdredacteur van Brabant Cultureel, hield een inleiding waarvan onderstaand essay een licht bewerkte versie is. Kunst biedt hoop en perspectief en dat heeft de politiek broodnodig.

door Camiel Hamans

United-C tart de uitputting in 'Burn'

Het Eindhovense live-artgezelschap United-C brengt op Theaterfestival Boulevard de viereneenhalf uur durende voorstelling 'Burn'. Viereneenhalf uur? Jawel, maar het publiek mag gerust een ommetje gaan maken om daarna weer lekker bij het spektakel aan te schuiven.

door Rinus van der Heijden

Amateurtoneel in woord en beeld

Jan Smeets tekende in 'Eén groot podium' de geschiedenis van het Brabants amateurtoneel op. Dit rijk geïllustreerde boek is een persoonlijk overzicht en tegelijk een degelijke geschiedschrijving door een bevlogen betrokkene.

door JACE van de Ven

Een onafzienbare stroom vluchtelingen

Vluchten voor de oorlog is van alle tijden, maar Nederland is er niet meer op zo'n grote schaal mee geconfronteerd geweest als in 1914. Een bevolking van zo'n zes miljoen Nederlanders werd toen geconfronteerd met een kwart miljoen vluchtelingen uit België, ontving die 'met open armen' en zorgde voor humane opvang.

door Laurant Toorians

Brabant Cultureel 63ste Jaargang # 2, april 2014

Eigentijdse cultuurcluster in Helmond

De Cacaofabriek aan de Zuid-Willemsvaart in Helmond werd in 2008 grotendeels door brand verwoest. Met respect voor het industriële verleden heeft Architectenbureau Cepezed uit Delft het pand omgevormd tot een 'nieuw' gebouw met allure. Tal van culturele instellingen zitten er bij elkaar, sinds de opening medio maart 2014.

door Irma van Bommel en Piet den Blanken

Noortje Haegens exposeert in Eindhoven

Het video- en fotowerk van Noortje Haegens is enerzijds meditatief, anderzijds nuchter en aards. Haar eerste solo-expositie in de Eindhovense Galerie Pennings vormt een mooie aanleiding voor een gesprek in haar atelier.

door Joep Eijkens

Kesselsinstrumenten in twee musea

Begin april opende in het voormalige pand van wollenstoffenfabriek Dröge aan de Goirkestraat in Tilburg het museale presentatiecentrum 'Kessels - Muziek Instrumenten Tilburg'. Het Erfgoed Depot in Riel, dat ook muziekinstrumenten van Kessels herbergt, is een tweede plek waar een stuk belangrijke Tilburgse muziekhistorie is te zien.

door Rinus van der Heijden

Column: Doe iets

door JACE van de Ven

Bij het afscheid van Nico Schrama

Op 25 april 2014 nam Nico Schrama afscheid als programmeur van de concertserie Kamermuziek in Breda. Dat is een groot verlies voor het Bredase muziekleven dat door Schrama's enorme inzet tot bloei is gekomen. Zelf beschouwde hij muziek als een levenselixer.

door Muriel Boll

Alle grenzen voorbij

Anton Dautzenberg slaat weer toe. De Bürgerschreck der Nederlandse letterkunde zit niet stil. Met het experiment als handelsmerk raast hij schreeuwend door de literatuur.

door Camiel Hamans

Illustrator: Alexia Pnevmatikos

'Een lijn moest zo perfect zijn dat het rationeel werd. Ik miste daardoor de ziel in de zwarte streep die ik tekende. Door technieken te gebruiken die onverwachte wendingen aan een lijn geven, werden mijn tekeningen spontaan en ontstond emotie in mijn illustraties.'

door Gemma van der Heyden

Jeroen Bosch, groots in het detail

Gedurende het hele decennium viert 's-Hertogenbosch haar illustere zoon Jeroen Bosch, met een alomvattende expositie als hoogtepunt in 2016. In de aanloop naar dat vijfhonderdste sterfjaar loopt een onderzoeksproject en verscheen nu al een prachtige catalogus bij de steeds weer verrassende uitgeverij Taschen.

door Laurant Toorians

Onderweg: fotocolumn

Drop van Joep

door Joep Eijkens

Atelierbezoek Paul Bogaers

Wie het atelier van Paul Bogaers in Tilburg betreedt, kijkt zijn ogen uit: Afrikaanse maskers en beelden, vogelskeletjes en 'objets trouvés'. En natuurlijk zijn eigen fotografische werk. Het lijkt helemaal niet op een atelier van een fotograaf. 'Ik ben ook steeds minder fotograaf,' verklaart Bogaers. 'Ik maak kunst waarin fotografie wordt gebruikt.'

door Irma van Bommel en Piet den Blanken

Cappella Pratensis

Vocaal ensemble Cappella Pratensis uit Den Bosch bracht een nieuwe cd uit met daarop de 'Missa Ave maris stella' van renaissancecomponist Josquin Desprez. De cd is van een onwaarschijnlijke schoonheid: de stemmen van de Cappella reiken naar engelachtige hoogten. De vraag derhalve hoe dat kan en hoe het zit met de aardse staat van dit bijzondere gezelschap.

door Rinus van der Heijden

Herman Vemde: de man van de actie

De zesentwintigste editie van de Maand van het Spannende boek is in zicht. Vanaf donderdag 29 mei 2014 vragen het Genootschap van Nederlandstalige Misdaadauteurs (GNM) en de Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek (CPNB) weer aandacht voor dit genre dat vele fans telt. Al was het maar voor tijdens de vakantie.

door Fred Monsma

De tekeningencollectie Jean de Grez

Het Koninklijke Museum voor Schone Kunsten in Brussel bezit een schat aan oude tekeningen. In 1914 gekregen uit de nalatenschap van een Bredenaar. De schenker en ook de rest van zijn nalatenschap is zo goed als vergeten en waarom de schenking naar Brussel ging, is altijd een raadsel gebleven. Wie was Jean de Grez (1837-1910)?

door Muriel Boll

Brabants Kamerkoor 75 jaar

Het Brabants Kamerkoor in 's-Hertogenbosch wordt in 2014 vijfenzeventig. Een daaraan verbonden feest bestaat uit een verrassend jubileumconcert in mei en in oktober een concertreis naar Brazilië. Daarna wordt de weg voortgezet die het koor al bewandelt sinds 1939: koormuziek brengen op hoog niveau, met een mengeling van bestaand repertoire en uitdagend nieuw werk.

door Rinus van der Heijden

Hinkelend op twee benen dichten

Pien Storm van Leeuwen werd geboren in Bennebroek maar woont al sinds de tweede helft van de jaren zestig in West-Brabant, eerst in Bergen op Zoom en momenteel in Chaam. Behalve promotor van de dichtkunst is ze ook zelf dichtster. Haar vierde bundel is er een vol ambivalentie.

door Albert Hagens

Woorden die ertoe doen

Mascara is een make-up vloeistof, waarmee je je mooier kunt maken, voor de ander normaliter. Mascara is tegelijkertijd ook een woord dat verwant is aan 'masker' en dat is nu juist iets waarmee je je voor de ander verbergt. Twee kanten aan een woord, dat is wat de nieuwe bundel van Peter W.J. Brouwer (Eindhoven 1965) Mascara ons leert.

door Camiel Hamans

Mijmering: Bach-Brazilië

door Marjolijn Sengers

Kunstenaarstextiel in het Textielmuseum

Op doek, maar niet opgespannen, dat zijn de dessins die tal van beroemde kunstenaars gedurende de twintigste eeuw ontwierpen. Het Textielmuseum in Tilburg toont ze in een grote tentoonstelling die eerder in Londen was te zien. De tentoonstelling en het begeleidende boek brengen beeldende kunst en mode bij elkaar.

door Lauran Toorians

De familie de Medici in Breda

Een hoedje van papier, dat kennen we, maar kleding van papier lijkt een futuristische gedachte. Dat het tegendeel waar is bewijzen de historische kostuums die Isabella de Borchgrave van papier maakt en die nu te zien zijn in het Breda's Museum.

door Muriel Boll

Een 'circusboek' van Wiesje Peels in wording

Galerie Pennings in Eindhoven is gespecialiseerd in fotografie. Van 11 tot en met 14 maart 2014 werkten fotografe Wiesje Peels en grafisch ontwerper Steffen Maas aan een nieuw fotoboek. Bezoekers konden in een WorkLAB meekijken en meepraten over het boek in wording.

door Joep Eijkens

Het Interbellum in Museum De Wieger

Het interbellum, de jaren tussen de Eerste en Tweede Wereldoorlog, is een interessante periode in de kunstgeschiedenis. In die tijd kwam het modernisme op, een verzamelnaam voor een aantal nieuwe stijlen. Museum De Wieger in Deurne toont werk uit deze periode met als uitgangspunt het boek Palet van Paul Citroen uit 1931.

door Irma van Bommel

Jazzmusicus als ondernemer

Een bungalow huren en daar ook maar een toilet- en keukenpakket bij nemen. Wie zal daar nu aan denken? In elk geval geen jazzmusicus, zou je zeggen. Maar wel als hij Paul van Kemenade heet. Nieuw ondernemerschap in de wereld van de geïmproviseerde muziek.

door Rinus van der Heijden

Ierse sage in Breda

Reizen en literatuur horen bij elkaar. Niet alleen omdat de Boekenweek dit jaar 'reizen' als thema heeft of omdat zoveel grote schrijvers over hun reizen verhaalden: Goethe en Italië, Lord Byron over Griekenland, Heinrich Heine naar de Harz. Evenmin omdat grote auteurs zo veelvuldig reizen verzonnen, zoals Jonathan Swift over Gulliver die 'Remote Nations' aandoet of Vergilius die een zwerftocht bedacht voor Aeneas.

door Camiel Hamans

Het nieuwste Brabant, en daarna?

Waar staan we, en waar moet het heen met Noord-Brabant? Vanuit die vragen, leek het Wim van de Donk zinnig om een breed debat op gang te brengen, om te beginnen met een boekwerk waarvoor hij het idee pikte van een voorganger. Cultuur komt er bekaaid vanaf.

door Laurant Toorians

Brabant Cultureel 63ste Jaargang # 1, 28 februari 2014

Nalatenschap Ad van Buuren in Kemzeke

Onlangs overleed de Bossche geluidskunstenaar Ad van Buuren. Zijn werk had hij juist op tijd ondergebracht bij de Verbeke Foundation, een heerlijk anarchistische kunstoase langs de snelweg Antwerpen-Brugge. Noordbrabantse kunstenaars zijn er goed vertegenwoordigd.

door Laurant Toorians

Hilvaria Studio's: een culturele stormvloed

De Hilvaria Studio's in Hilvarenbeek bestaan in 2014 tien jaar. Tijd voor een terugblik plus een kijkje wat de studio's de komende tien jaar offeren aan in kunst geïnteresseerden en landschapliefhebbers.

door Rinus van der Heijden

Terugblikken op Herman Pieter de Boer

Na het overlijden van Herman Pieter de Boer (1928-2014) in de nieuwsjaarsnacht van 2014 vroegen wij onze redacteur Olaf Douwes Dekker – persoonlijk bevriend met de Eindhovense auteur – hier aandacht aan te schenken. Met als resultaat: bijdragen van Hans Ferrée, Betty van Garrel, Carel Helder, Paul Abels, Jack Gieles, en Olaf Douwes Dekker.

Column: Stemmen

door JACE van de Ven

Beeldende Amateurkunst Verkiezing

Op 20 december 2013 werd de winnaar bekendgemaakt van de Brabantse Amateurkunstprijs. Of beter gezegd, de winnaars. Want dit jaar kon de jury niet tot een eensluidend oordeel komen en moest het podium worden gedeeld door Bernadet Rijvers uit Rijsbergen en Jan Smits uit Beek en Donk. De derde prijs werd gewonnen door Annelies Roelen.

door Eva Geene

Jeroen Grosfeld weg uit Breda's Museum

Tot 1 januari 2014 was Jeroen Grosfeld directeur van Breda's Museum, toen hing hij zijn lier aan de wilgen. Na 27 jaar ziel en zaligheid aan dit museum te hebben gegeven, hield hij er kort voor zijn pensioen mee op. Waarom? Hij legt het uit. Maar eerst naar hoe het begon. Een verhaal van chronisch gebrek aan support vanuit de gemeente.

door Muriel Boll

Bijna duizend gedichten uit het hoofd

Als Theater van de Verloren Tijd vertolken Sjon Brands en Dorith van der Lee Nederlandse, Vlaamse en Zuid-Afrikaanse poëzie. Bijna duizend gedichten hebben zij paraat. Dorith moet altijd huilen als ze Vrede voordraagt van Leo Vroman, Sjon heeft dat bij Volière van Luuk Gruwez. Een theateroptreden laat niets tastbaars na. Wat blijft is een herinnering, een aangename.

door JACE van de Ven

Essay werpt nieuw licht op Antony Kok

De Tilburgse filosoof en componist Fons Mommers hield zich het afgelopen jaar intensief bezig met de levensbeschouwing én de muziek van Antony Kok, experimenteel schrijver en medeoprichter van het legendarische tijdschrift De Stijl. Resultaat van die zoektocht: een essay dat een nieuw licht tracht te werpen op de nalatenschap van Antony Kok.

door Rinus van der Heijden

Ja-ga-dada! Antony Kok op het spoor

Gedurende de periode dat ik muziek componeerde voor een aantal klankgedichten van Antony Kok stelde ik mij de vraag naar het hoe en waarom, de portee van deze poëzie. Voor een bevredigend antwoord stuitte ik op vragen van filosofische, theosofische en religieuze aard. Vanuit deze vragen heb ik gepoogd tot een samenhangend verhaal te komen. Vast staat daarbij dat dit essay een bijzondere ervaring toevoegde aan mijn muzikale bezigheden.

door Fons Mommers

Beeldengroep van Georg Hüter in Tilburg

In Witbrant-Oost, een nieuwbouwwijk in het noordwesten van Tilburg, is met medewerking van de bewoners een kunstproject in de openbare ruimte gerealiseerd. Het is een schoolvoorbeeld van integratie in een landschappelijke en architectonische omgeving.

door Irma van Bommel

Bloemlezing uit het werk van Frans Mink

Een jaar geleden in februari overleed dichter en beeldend kunstenaar Frans Mink (1950-2013) alsnog aan de gevolgen van een herseninfarct dat hem in de zomer van 2012 trof. Ter gelegenheid van zijn niet bereikte 64e verjaardag bracht de actieve poëzie-uitgeverij Kleinnood & Grootzeer een bloemlezing met een bondige keuze uit het oeuvre van Mink, samengesteld door Bert Bevers die tevens voor de inleiding zorgde.

door Albert Hagenaars

Romeins schoeisel in Waalwijk

Treasure Trove is een Schotse organisatie die ervoor zorgt dat belangrijke objecten uit de historie van Schotland bewaard blijven. Zo ook schoeisel uit de Romeinse tijd dat niet lang geleden werd ontdekt bij archeologisch onderzoek. Nu zijn deze schoenen in Waalwijk te bewonderen.

door Muriel Boll

Expositie van Henk Visch in Antwerpen

Van de Eindhovense kunstenaar Henk Visch is in Antwerpen een tentoonstelling te zien van bronzen beelden in combinatie met fragiele objecten en tekeningen. Wat is het verband tussen deze verschillende groepen werken? De bij de expositie verschenen publicatie doet een poging tot een verklaring te komen.

door Irma van Bommel

Jeroen van Vliet is zijn eigen luisteraar

De Tilburgse pianist Jeroen van Vliet is al enkele jaren bezig aan een opmerkelijke zegetocht in het land van de geïmproviseerde muziek. In januari 2014 presenteerde hij twee opmerkelijke cd's, waarvan het soloalbum 'Wait' de meeste aandacht trekt. De titel slaat zowel op het feit dat het pas zijn tweede soloplaat is in bijna dertig jaar muzikantschap, als op de aard van zijn muziek.

door Rinus van der Heijden

Van het klooster naar het kasteel

Slot Loevestein zag zijn rijkssubsidie gehalveerd. Toch moet er meer leven in de brouwerij komen. Een mooie uitdaging voor het nieuwe beheerderpaar Renate Vos en Tim Schrijver. Net als hun voorgangers komen zij uit Breda.

door Joep Eijkens

Mijmering: Passies

door Marjolijn Sengers

Raken aan de feilbaarheid van een held

Beelden vliegen voorbij als clichés. Die moeten eerst passeren. Daarna begint het zoeken in associaties. Mark Reijntjens tekent zelfs vanuit vogelperspectief. Ooghoogte is niet spannend genoeg.

door Gemma van der Heyden

De levenskunst van Galerie Dom'Arte

In Rucphen bevindt zich een 'domein der kunsten', een galerie met beeldentuin. Gerry Broos zwaait er de scepter, met als voornaamste uitdaging om mensen te laten genieten van mooie dingen. Kunst verkopen is natuurlijk een taak, maar ook kijkers zijn welkom.

door Eva Geene

Mattie Schilders verbindt hemel en aarde

Hij moest misschien eerst wel 62 worden om zijn kunstenaarschap goed te kunnen overzien en te concluderen: als uniek mens kan ik wel iets toevoegen aan de kunst, maar dan moet ik mezelf telkens verbeteren. Mattie Schilders weet dat alles al is gedaan in de schilderkunst. Zijn levenstaak is nu wetmatigheden anders in beeld te brengen.

door Rinus van der Heijden

Het verhaal van Brabant

Ruim een half jaar na de heropening van het Noordbrabants Museum presenteerde het museum begin 2014 Het Verhaal van Brabant, een zaal over de geschiedenis van de provincie. Talrijke cultuurhistorische objecten en kunstwerken, met als hoogtepunten schilderijen van Vincent van Gogh en van navolgers van Jheronimus Bosch. Vele multimediale presentaties maken wezenlijk deel uit van de expositie.

door Irma van Bommel

Jan Naaijens vijftienvijftig jaar

Maître Jean Filiassi, alias Jan Naaijken is vijfennegentig geworden. Hij is een homo universalis van de Brabantse cultuur en een Brabantse artisan die zoveel heeft gedaan dat je je blijft verbazen bij elke poging tot opsomming. Een expositie in het Hilvarenbeekse gemeentehuis gaf een mooi overzicht.

door JACE van de Ven

Nieuw jeugdboek van Rob Ruggenberg

De nieuwste van Rob Ruggenberg heeft De boogschutter van Hirado als titel. Het is opnieuw een spannend, jeugdboek dat zo spannend is dat je het achter elkaar wil uitlezen. Ook in dit historische boek van Ruggenberg gaat niets er zoetsappig aan toe. Met tere kinderzieltjes heeft de schrijver niets te maken, hij schrijft het verhaal zoals het geschreven dient te worden. Voor wie meent dat het onderwijs in Nederland te feminien is geworden.

door Muriel Boll

Rob Ruggenberg, verteller pur sang

Na een bloeiende carrière als journalist is Rob Ruggenberg alweer enige tijd bezig aan een even voortvarende carrière als schrijver van bloedstollende, historische verhalen voor de jeugd. Voor iedereen die graag leest, eigenlijk. Hij blijkt telkens weer een rasverteller.

door JACE van de Ven

Onderweg: fotocolumn

door Joep Eijkens

Pruisische tijd van Hooge en Lage Zwaluwe

Gedurende ruim vijftig jaar was Hooge en Lage Zwaluwe bezit van de koning van Pruisen. Oorzaak was een lange juridische strijd om de opvolging van stadhouder Willem III. De Oranje's verloren, maar konden uiteindelijk dit verloren bezit terugkopen. De geschiedenis is nu in detail beschreven.

door Lauran Toorians

Een boek als bewijs

Literatuur vervult twee functies. Voor de schrijver het bewijs dat hij wat te zeggen heeft, voor de lezer een tekst die meer te bieden heeft dan twee uur simpele leesactiviteit. Bij een goed boek vallen beide rollen idealiter samen en het is de taak van de uitgever te beoordelen of dit het geval is. Bij het debuut van Lizette van Geene is dat niet zo.

door Camiel Hamans

Bert Bevers verzamelt zichzelf

De dichter Bert Bevers, Bergen op Zoomnaar in Antwerpen, is productief en produceerde een nieuwe verzamelbundel met werk uit de afgelopen vijftien jaar. Een mooie uitgave van Poëzie-uitgeverij WEL, eveneens in Bergen op Zoom.

door Lauran Toorians

Brabant Cultureel 62ste Jaargang, 25 december 2013

Kerstverhalen gekozen door Antoine Bodar

Bij Kerstmis horen Kerstverhalen. Antoine Bodar pakt die traditie op en stelde een aantrekkelijke bundel samen met literaire Kerstverhalen uit diverse landen en talen en met ook een eigen verhaal.

door Muriel Boll

Zonnebloemen in Zundert

Zonnebloemen zijn onlosmakelijk verbonden met Vincent van Gogh. Niet vreemd dus dat het Vincent van GoghHuis in Zundert een expositie wijdt aan zonnebloemen. Er worden schilderijen getoond van Marc Mulders en Erik Andriess. Een mooie combinatie van twee meesters.

door Irma van Bommel

Helmond is het verdriet voorbij

Theater Speelhuis in Helmond fungeert sinds februari van dit jaar in een nieuw jasje. Maar wie eenmaal binnen is geweest, spreekt liever van een nieuwe jas. Want het theater mag dan wel uit nood zijn geboren nadat voorganger 't Speelhuis op 29 december 2011 in vlammen was opgegaan, hier is duidelijk sprake van een geluk bij een ongeluk.

door Rinus van der Heijden - met een fotoreportage door Piet den Blanken

Jace: column

bkkc

door JACE van de Ven

Een nieuwe onstuimige Beethoven?

Hij is pas zeventien jaar. Maar heeft al wel drie cd's op zijn naam staan. De nieuwste is een album met de complete versie van Beethovens Fantasia Sonate. Pianist Martin Oei is eerstejaars conservatoriumstudent in Tilburg. Praat echter met een vakkennis alsof hij het conservatorium al een kwart eeuw geleden heeft verlaten.

door Rinus van der Heijden

Philip-Lorca diCorcia in De Pont

Samen met de Schirn Kunsthalle in Frankfurt, die de primeur kreeg, organiseerde De Pont de eerste Europese overzichtstentoonstelling van de Amerikaanse fotograaf Philip-Lorca diCorcia. Nu te zien in Tilburg.

door Joep Eijkens

Analyse: Hoe de vos de passie preekt

Schuimt! is een cultureel evenement in Tilburg dat in 2012 van de grond kwam en wordt gevoed door een aantal plaatselijke kunstenaars. De decembereditie van 2013 telde twee omstreden gasten: Diederik Stapel en Marthijn Uittenbogaard. Schuimt! poogde pedofilie en fraude tot kunst te verheffen.

door Rinus van der Heijden

Yasuko Zetteler: via Afrika naar Tilburg

Ridder in de Orde van Oranje Nassau, die eer viel de Tilburgse Yasuko Zetteler-Nagano te beurt vanwege haar inspanningen voor de relaties tussen Japan en Nederland. Wat die simpele mededeling verhuult, is dat ook Afrika een belangrijke rol vervult in haar leven en ze in feite via dat continent in Tilburg is beland.

door Lauran Toorians

De veelkantigheid van Jan Ruward

Wie van vaart houdt in proza, is bij Jan Ruward aan het juiste adres. Deze in 1948 geboren Bredase auteur debuteerde in 2004 met de verhalenbundel Het schot in de roos en publiceerde in 2010 Intermezzo.

door Albert Hagens

De illustrator: schuren tot het klopt

Wat in de woorden van illustrator, houtbewerker, verzamelkunstenaar en tekenacrobaat Willem de Visser steeds terugkeert is 'eigenzinnig'. In zijn werk zoekt hij naar wezenlijkheid en een beeld dat klopt, zowel van hartslag als van inhoud.

door Gemma van der Heyden

Mijmering: Kerktheater

door Marjolijn Sengers

Stijn van der Loo bezingt koning Arthur

Stijn van der Loo combineert muziek en literatuur, niet alleen in zichzelf, maar ook en met succes in zijn werk. Zijn jongste project handelt over koning Arthur en kwam tot stand in nauwe samenwerking met Huub Oosterhuis.

door Muriel Boll

Waalwijk schoenenhoofdstad

Het is de internationale opleiding voor schoendesign SLEM in Waalwijk menens: de 'hoofdstad' van de Langstraat moet zijn reputatie als schoenenstad van het land heroveren. De tentoonstelling Watch our Steps (tot 17 november 2013) toonde het beste van over de hele wereld en moet Waalwijk inspireren. Als het meezit, verhuist ook het Nederlands Leder- en Schoenenmuseum naar het stadscentrum.

door Joep Trommelen

Opera op populaire toer

De Reisopera, Opera Zuid en het Internationaal Vocalisten Concours zoeken nieuwe wegen. De potenties zijn hoog, maar het zoeken naar een groter publiek zit soms de goede smaak in de weg, maar er gloort ook licht. En ook het lied krijgt de aandacht die het verdient.

door Camiel Hamans

Kanaalwerken, kunst en historie in Helmond

De aanleg van het kanaal bij Helmond twee eeuwen geleden was voor Gemeentemuseum Helmond aanleiding tot het organiseren van een expositie over de historie van de stad en over hedendaagse beeldende kunst. Dit resulteerde in een zeer geslaagde presentatie in de Boscotondohal en in textielabriek Raymakers.

door Irma van Bommel

1969 - Opstand in het Zuiden

'Revolutie moet er wezen, Revolutie moet er zijn, Staatsgevaarlijk zullen wij wezen, Staatsgevaarlijk zullen wij zijn!' Zo begon het lijflied van de studiegroep De Tribune van het Tilburgs Studentencorps St. Olof al in de jaren '50. En de revolutie kwam er.

door Lou Keune

Essay: Opstand in het Zuiden

Toespraak, gehouden op vrijdag 1 november 2013 in boekhandel Livius te Tilburg bij de verschijning van het boek '1969 Opstand in het zuiden' van Frans Godfroy, Paul Kuypers en Rob Vermijs.

door Charles Vergeer

Van Abbemuseum toont de eigen collectie

De gehele nieuwbouw van het Van Abbemuseum is sinds november ingericht met de eigen collectie. Kunstwerken uit de twintigste en eenentwintigste eeuw worden getoond en verklaard aan de hand van de geschiedenis. Voor wie een cursus moderne kunstgeschiedenis in gedachten had, is dit een mooi begin.
door Irma van Bommel

Boek blikt terug op eerdere Boschexpo

Den Bosch beleeft in 2016 voor de tweede maal een grote Jeroen Boschtentoonstelling. De eerste vond in 1967 plaats ter gelegenheid van de 450e geboortedag van de Bossche schilder en kan wellicht als leidraad dienen. Journalist en kunstcriticus Gerrit van den Hoven schreef er een informatief boek over.

door Rinus van der Heijden

Onderweg: fotocolumn

Maria in Almkerk

door Joep Eijkens

Een postume bijdrage van Frans Melsen

Net na zijn vroegtijdige dood op 29 oktober 2013, maar nog voor de uitvaart, verscheen van Frans Melsen (Breda 1959) de bundel Mijmer voort, mijmer door. Melsen publiceerde eerder, maar dit is zijn enige dichtbundel.

door Albert Hagenaars

Sonn Franken debuteert met De Oversteek

Bergen op Zoom naar Sonn Franken debuteert met een roman die hij in eigen beheer heeft uitgegeven. Een goed geschreven fantasy-verhaal met een lokale toets en met een werveling van gebeurtenissen.

door Muriel Boll

Romanticus van de milde soort

Eerst en vooral was Frans Hoppenbrouwers dichter. Van 2005 tot begin 2013 formeel als gemeentedichter van Valkenswaard, maar feitelijk zijn hele leven lang. Een romanticus met een rechte rug, geen zwijmelaar, maar met verstand van vele zaken en met een grote liefde voor de omgeving waarin hij thuis was.

door Lauran Toorians

Ru van Rossem Huis

Tilburg krijgt een eigen woon-, werk- en ontmoetingsplek voor ouder wordende kunstenaars. Net als het nationaal bekende Rosa Spierhuis wordt het genoemd naar een bekende kunstenaar. Zijn dochter nam het initiatief.

door JACE van de Ven

Schoonwaaïen in verwondering

Hij is niet alleen journalist, dichter en levensgenieter, maar ook een verwoed fietser. JACE van de Ven combineert al deze hoedanigheden in een gevarieerde bundel wielerverhalen. Ze laten de lezer lachen en leiden tot verbazing en ontroering.

door Albert Megens

Retrospectief Henriëtte Pessers in Schijndel

Museum Jan Heestershuis in Schijndel toont werk van Henriëtte Pessers. Deze schilderes leverde in de eerste helft van de twintigste eeuw een bijdrage aan de ontwikkeling van de moderne schilderkunst in Noord-Brabant.

door Irma van Bommel

Mooie debuutbundel van Paul Elshout

Als beeldend kunstenaar verdiende hij zijn sporen, maar als dichter treedt Paul Elshout pas nu in de schijnwerpers. De bundel waarmee hij dat doet is een beeldhouwwerkje, maar ook een fraai stuk grafische vormgeving en bovenal een uitstekende dichtbundel.

door Lauran Toorians

Van het seminarie naar Julia

Een liefdesroman schrijven als je de zeventig nadert. Wat dan ook nog je eerste eigen, serieuze boek is. Oisterwijker Jan van Rijthoven waagde zich er aan en het resultaat mag er zijn. 'Julia' leest als de spreekwoordelijke trein. 'Het is geen hoogstaande literatuur, ik heb mijn best gedaan het netjes op te schrijven.'

door Rinus van der Heijden

Kunst als een gevecht tegen de tijd

In de projectiezaal van De Pont is tot en met 12 januari Levenswerk te zien. Dat is een bijzonder videowerk waarin Margriet Luyten in een verstilde atmosfeer negen kunstenaars portretteert die allemaal vóór 1930 zijn geboren.

door Joep Eijkens

'Paren' van Vroomkoning bevredigt niet

Zestig gedichten 'over wat was en bleef van de liefde die passie heet(te)', aldus het achterplat. Dat zijn er te veel in deze nieuwe bundel van Victor Vroomkoning. Sommige zijn zelfs geen gedichten, maar veeleer uitingen van overmoed in schaamteloosheid.

door Lauran Toorians

Drukkerij Gianotten steekt de nek uit

De Tilburgse drukkerij Gianotten is ook weer uitgeverij geworden en is gestart met een serie prachtige boeken over Tilburg en naaste omgeving. Om de start te markeren verscheen een nieuwe editie van Moordhoek van Ed Schilders.

door JACE van de Ven

Brabant Cultureel 62ste Jaargang, 10 oktober 2013

Een oorlog kun je niet snappen

In Nationaal Monument Kamp Vught is nog t/m 9 januari 2014 de eerste overzichtstentoonstelling te zien van Marielle van Uitert. Een gesprek met een gedreven oorlogsfotografe.

door Joep Eijkens

Social design bij Dutch Design Week

Naast mooie meubels, lampen en keramiek was er tijdens de Dutch Design Week in oktober ook aandacht voor 'sociale vormgeving'. Eindexamenstudenten van de Design Academy bogen zich over sociale vraagstukken. Daarnaast werd bij Piet Hein Eek Social Label gelanceerd.

door Irma van Bommel

Slim bedrog in het Noordbrabants Museum

Gezichtsbedrog fascineert en dat is in de beeldende kunst niet anders dan op de kermis. Bovendien is schilderkunst gezichtsbedrog. Het schilderij is nooit wat het lijkt te zijn. Met een expositie over dit thema bedient het Noordbrabants Museum een breed publiek.

door Lauran Toorians

Plaza Futura is verhuisd naar het Natlab

Plaza Futura in Eindhoven heeft een nieuw onderkomen gevonden in het voormalig Natuurkundige Laboratorium (Natlab) van Philips op Strijp S. Het filmhuis zit nu samen met Broet, Baltan Laboratoires en Architectuurcentrum Eindhoven in het gemoderniseerde pand. Daarmee blijft het Natlab een plek voor onderzoek en experiment.

door Irma van Bommel

Muzikaal eerbetoon aan Jo Sporck

Wereldberoemd in het buitenland zou een goede omschrijving kunnen zijn van de Tilburgse componist Jo Sporck. Over de hele wereld kent en speelt men zijn muziek, maar in eigen land is hij nauwelijks bekend. Desalniettemin: zijn zestigste verjaardag wordt groots gevierd. Met zijn werk slaat hij een brug tussen heden en verleden.

door JACE van de Ven

Familie over de vloer

In het kader van de nationale Fotoweek is in Galerie Pennings in Eindhoven de expositie 'Familie over de vloer' te zien. Het is een bijzondere en speelse tentoonstelling met speciaal voor deze gelegenheid gemaakte foto's en installaties, maar ook met familiefoto's van vroeger. De fotografen tonen allerlei associaties met het thema 'familie'.

door Irma van Bommel

Column: 2018

door JACE van de Ven

Van nijvere bijen tot contemplatieve zusters

Wie het Museum voor Religieuze Kunst in Uden kent, weet meestal ook wel dat dit museum inwoont bij de zusters Birgittinessen die daar hun klooster hebben. Dit jaar is het driehonderd jaar geleden dat zij in Uden neerstreken en dat vormde aanleiding voor een feest, een mooie tentoonstelling en enkele informatieve uitgaven.

door Lauran Toorians

Postume eer voor tekenaar Gerrit Stapel

Bij leven onbekend, na de dood verheven tot eeuwige glorie. Zo is het niet helemaal gegaan met striptekenaar Gerrit Stapel. Feit is echter wel dat de bescheidenheid van de op 18 juli 2013 overleden Eindhovenaar hem teveel in de weg zat om tijdens zijn leven de eer te krijgen die hem zeker toekwam.

door Rinus van der Heijden

Eerbetoon aan een sterke vrouw

'Mijn moeder was een echte strijder' luidt de titel van een nieuw fotoboek dat Piet den Blanken maakte met socioloog Lou Keune. Hoofdpersoon is Ivania Brooks Torres uit Nicaragua, een alleenstaande moeder van vijf

kinderen die als prostituee het hoofd boven water probeerde te houden en op 33-jarige leeftijd aan aids overleed.

door Joep Eijkens

Astrid Lampe rouwt in nieuwe bundel

Bij Querido verscheen de zevende bundel van Astrid Lampe. Voor het eerst is er in haar gedichten een 'ik', en in dit geval is dat een ik die rouwt. Twee afdelingen in de bundel die er al appendix aan lijken toegevoegd, bevatten gedichten die worden gepresenteerd als 'samples'. Dat roept vragen op, veel vragen.

door Lauran Toorians

Oude liefde voor jongeren van nu

De Amsterdamse theatergroep ZEP sluit al jaren klassiekers van William Shakespeare in de armen. De nieuwste is Feeks, een wederom vooral voor jongeren afgeleide productie van Shakespeare's De Getemde Feeks. De komende maanden ook mee te beleven in Noord-Brabant.

door Rinus van der Heijden

Niet bij wedstrijd alleen

Wie voor zijn vak wil zingen, moet bereid zijn tot strijd. Vooral in het klassieke genre.

Voordat een zanger doorbreekt en carrière kan maken, moet hij eerst jaren van studie, concoursen en audities overleven. En daarbij spelen collegiaal respect en warmte zelden een rol. Behalve bij het Internationaal Vocalisten Concours, IVC.

door Camiel Hamans

Willi Martinali in Deurne

De expositie 'De Peel in beweging. Kunst en revolutie in Zuidoost Brabant 1943-1970' was afgelopen zomer te zien in Museum De Wieg in Deurne. In het bij de expositie verschenen boek 'Een nieuw palet. Kleur in de Kunst van Zuid-Oost Brabant 1943-1970' vertelt Bert Beulens over de kunstenaars die zich vanaf de Tweede Wereldoorlog verzamelden rondom Willi Martinali.

door Irma van Bommel

Het tankstation op de route

Onlangs verscheen de zesde dichtbundel van Jan Baeke. De bundel verwacht en boeit op een aangename manier met bijzondere poëzie die bij iedere lezing weer nieuwe vergezichten opent.

door Olaf Douwes Dekker

Museum Engelandvaarders als klankkast

Een museumpje voor Engelandvaarders. Dat werd de klankkast voor 'Voice Interactions', een cd van de Tilburgse klarinettist Paul Hoogenboom. Met daarop niet eerder opgenomen en/of gespeeld werk voor klarinet solo van uiteenlopende componisten. Een exquisite Belgische bonbon voor muziekliefhebbers.

door Rinus van der Heijden

Schoentalent uit... Heeze

De Brabantsedag in Heeze is al vele jaren een fenomeen. Het is een festijn waarvoor het hele dorp in touw is. Op de dag van de optocht doet de ene helft mee op en om de wagens en kijkt de andere helft toe. Bijzonder was dit jaar (2013) een expositie van schoenontwerpen die binnenkort ook in Eindhoven nog is te zien.

door Muriel Boll

Chaim Levano, levenslang aantaster

Een verband tussen Chaim Levano en Noord-Brabant bestaat niet, maar Camiel Hamans, woonachtig in Breda en al vele jaren redacteur van Brabant Cultureel werkte mee aan een mooi overzicht over leven en werk van deze veelzijdige kunstenaar.

door Ed Schilders

Mijmering

door Marjolijn Sengers

Fotografen brengen Jeroen Bosch tot leven

Een met regelmaat terugkerend onderdeel van de activiteiten van de Fotoacademie zijn workshops waarin wordt geleerd om tableaux vivants te maken en te fotograferen. Schilderijen van bekende meesters vormen dan het uitgangspunt en zo stond nu ook Jeroen Bosch centraal. Het Jheronimus Bosch Art Center exposeerde dit fotowerk in de zomer van 2013.

door Joep Eijkens

Mooie debuutbundel van Esther Porcelijn

Nadat zij twee jaar stadsdichter van Tilburg is geweest, verscheen nu ook de debuutbundel van Esther Porcelijn. Het is een gelaagde bundel waarin ook de filosoof Porcelijn niet ontbreekt.

door Lauran Toorians

Brabanders in Van Bommel van Dam

Met de tentoonstelling 'Nieuw, nieuwer, nieuwst' toont Museum van Bommel van Dam in Venlo recente aanwinsten in de collectie. Het museum koopt opvallend veel werk van Noordbrabantse kunstenaars aan.

door Irma van Bommel

Jacques Maassen, muzikaal ambassadeur

Jacques Maassen, voormalig stadsbeiaardier van Breda, overleed in de namiddag van vrijdag 27 september 2013. Hij werd 65 jaar. Zijn verdiensten voor de stad waar hij werd geboren zijn enorm.

door Rinus van der Heijden

Glazen boerderij in Schijndel

De bekende architect Winy Maas werd geboren in Schijndel en gaf dit dorp in de Meierij nu een architectonische trekpleister van wereldformaat. Een boerderij, helemaal van glas, die geen boerderij is, maar een functioneel gebouw aan dorpsplein en winkelstraat. De opening vond plaats op 17 januari 2013. Het hele verhaal over dorp en boerderij is vastgelegd in een fraai boek.

door Laurant Toorians

Hans van de Waarsenburg in het Engels

De in Helmond geboren Hans van de Waarsenburg publiceerde zijn eerste bundel in 1965 en vestigde na een wat moeizame start zijn naam als dichter. Met een ruim bemeten bloemlezing met vertaalde gedichten bestormt hij nu ook het Engelstalige publiek.

door Albert Hagenaars

Hennie van de Louw, 1947 - 2013

Hennie van de Louw was liefhebber en chroniqueur van de moderne kunsten, maar vooral geniet van het leven, van de kunst en van de alcohol. Een joviale man met een soort harnas van vreemdheid om zich heen. Wie hem niet of slecht kende, vond hem een 'raar mannetje'. Wie hem beter leerde kennen, ontdekte een bewogen en betrokken mens met een brede kennis van de hedendaagse kunsten.

door Laurant Toorians

Uniek vazenproject Frank van der Linden

In 2007 begon Frank van der Linden met het project Stilleven. 99 Brabantse kunstenaars nodigde hij uit om een standaardvaas te bewerken. Nu is de collectie compleet en worden in totaal 102 vazen getoond in een van de lange gangen in De Pont in Tilburg.

door Irma van Bommel

Een jongensdroom van Paul Bogaers

De Tilburgse kermis is een veel beschreven en gefotografeerd fenomeen. Opnieuw verscheen een fotoboek. Een puur, zonder tekst. Het boek is een product van twee fotografen. Paul Bogaers maakte de foto's, Ernest Potters treedt op als uitgever.

door Joep Eijkens

Anthon Beeke bij Piet Hein Eek

In het complex van Piet Hein Eek in Eindhoven is een overzicht te zien van vijftig jaar grafisch werk van Anthon Beeke. Ook wordt werk getoond van enkele van de oud-studenten van de meester.

door Irma van Bommel

Tegen de ambachtelijkheid

Er zijn twee soorten kunstenaars: zij die het hebben moeten van het geïnspireerde moment en daartegenover de nijvere bijen die elke dag trouw naar het atelier gaan, daar hun lijntjes trekken of hun zinnnetjes boetseren. De romantisch uitgelatene tegenover de ambachtsman. Kees Hermis, pseudoniem voor Kees Wisse (1941) is een specimen van de laatste soort.

door Camiel Hamans

Ad Willemen heeft het gebouw verlaten

Graficus en tekenaar, tekenleraar en flamboyant Tilburger Ad Willemen overleed op 23 september 2013. Met name met zijn etsen maakte hij ook internationaal naam en is hij opgenomen in diverse museumcollecties. Hij was een man met passie.

door JACE van de Ven

Acht van Chaam binnenstebuiten

Voor de 75e keer werd dit jaar (2013) de wielerskoers Acht van Chaam georganiseerd. Reden voor Chaamenaar Berry van Oers om er een prettig leesbaar boek aan te wijden, met de onontkoombare titel '75 x Acht van Chaam'.

door Rinus van der Heijden

Brabant Cultureel 62ste Jaargang, 7 juli 2013

Erik Lotichius' muziek is nu pas 'hot'

Zijn leven lang roeide de componist Erik Lotichius (Helmond 1929) met zijn muziek tegen de stroom van de modernistische mode in. Hij bleef bij zichzelf en sinds enkele jaren oogst hij de waardering die hem zo lang werd onthouden. Nu is er erkenning en lof alom. door Marjolijn Sengers

Snooker als symbool

A.H.J.Dautzenberg is een eenmansconcern, of misschien beter een literaire Nikkelen Nelis, zo'n straatmuzikant die tegelijk trompettert, accordeon speelt, met de ene voet een bellenboom laat rinkelen en met de andere op de grote trom slaat. door Camiel Hamans

MEST

MEST heet het nieuwe magazine en het gaat over bijzondere cultuur in Noord-Brabant, want dat staat als een ondertitel op het omslag ervan. En wie op pagina vijf het in krakkemikkige stijl geschreven stukje... door JACE van de Ven

Oksels wegsnijden

Het project Anywhere you go combineert liefde voor natuur en landschap, schoonheid en ambacht in een schoenklomp. Marieke Vromans en Stefanie van der Ploeg brengen er hun opleiding tot landschapsarchitect in samen met hun kunstenaarschap en hun afkomst van het platteland en uit een familie van looiers en schoenmakers. door Muriel Boll

Vijf jaar Kunstpodium T.

Vijf jaar geleden startte Zeus Hoenderop in Kunstpodium T het Leerling / Meester project. Daarbij werken gerenommeerde kunstenaars aan een project met studenten in het laatste jaar van hun opleiding. Nu een overzicht in De Pont in Tilburg. door Irma van Bommel

Lis en Imke koesteren hun kind-zijn

LISenIMKE. Artiestennaam voor twee jonge vrouwen die theater maken voor kinderen. En binnenkort ook voor bejaarden. Hoewel ze die gaan bezoeken met een voorstelling die in eerste instantie is gemaakt voor peuters. door Rinus van der Heijden

Analyse: Archeologie (vogel)vrij

Desinteresse, onachtzaamheid en een stuitend gebrek aan beroepseer doen de archeologie de das om. Ondanks een mooie Monumentenwet gaat een groot deel van ons erfgoed verloren, ook in Noord-Brabant. De gemeente Loon op Zand biedt als casus een voorbeeldige staalkaart van falen. door Lauran Toorians

In het Luilekkerland van Korrie Besems

Na Mijn eerste jaar in Dalem Zuid (2001) en Verzonnen verleden (2009) publiceerde Korrie Besems onlangs Luilekkerlandschap (2013). Een fotoboek dat de al eerder door haar aangekaarte disneyficatie van het Nederlandse landschap helder in beeld brengt. door Joep Eijkens

Speelgelegenheid in NooTstop Sessies *NooTstop Sessies heet een nieuw initiatief van Walter Stadhouders. De eigenaar / exploitant van de gelijknamige gitaarstudio in Tilburg nodigt voor een klein publiek gitaristen uit alle hoeken en gaten uit om laagdrempelige concerten te komen geven.* door Rinus van der Heijden

Jan Smeets op introverte momenten

Wie Jan Smeets kent, kent hem vooral als podiumdier en performer. Hij begon echter ook al als middelbare scholier te dichten en is daar nooit mee gestopt. Onlangs verscheen een selectie uit zijn poëtische oeuvre. door JACE van de Ven

Mijmering

Het Brabants Orkest heeft een nieuwe naam. Het is niet meer Het Brabants Orkest en dat voelt raar... door Marjolijn Sengers

Werkmanswoningen in Waalwijk

Onder de nieuwsgierig makende titel 'Wonen in dammen en mijnen' schreef Ad van Liempt een gedetailleerde geschiedenis van de Waalwijkse arbeiderswoningen in de negentiende en de twintigste eeuw. Het resultaat is een zeer volledige inventaris van dit nu grotendeels verdwenen erfgoed. door Lauran Toorians

Spreuken voor het leven

'Wie ijverig is verwerft gezag, maar luijaards betalen schatting,' zegt Spreuken 12:24 en het lijkt wel alsof vertaler Gerard van den Boomen over zichzelf spreekt. Tegelijk met zijn nieuwe oud-testamentische vertaling De kloeke vrouw publiceerde hij een allerlaatste extra nummer van het weekblad De Nieuwe Linie. door Camiel Hamans

Klaartje van Veldhoven zingt Bach

Klaartje van Veldhoven, sopraan, zingt Bach op haar eerste cd die alom enthousiast wordt ontvangen. Naast haar eigen onbetwistbare talent draagt ook de samenwerking met accordeoniste Marieke Grotenhuis daaraan bij. door Marjolijn Sengers

Bomen van Erwin Overes

Bomen en het menselijk lichaam. Daartussen probeert Erwin Overes op kunstzinnige wijze verbanden te leggen. Kunstzinnig en filosofisch ook, want de gelijkenissen tussen boom en mens komen in zijn visie dicht bij elkaar. door Rinus van der Heijden

De tocayo van Olaf Douwes Dekker

In de nieuwe bundel 'in het oog van de cycloon' van Olaf Douwes Dekker zoekt de dichter rust in een roerige wereld. Hij slaagt daar wonderwel in. Het is een bundel vol ingetogen weemoed met een religieuze ondertoon. door Lauran Toorians

Geen vakantie is zo leuk als stakantie

Alles kan altijd anders, lijkt het motto van Studio de Leijer. Zo ook vakantie. Waarom zou je daarvoor weggaan als het ook thuis kan? Een vakantieboek voor blij thuisblijvers. door Lauran Toorians

Hugo Brouwer herdacht met boek

Naar aanleiding van de honderdste geboortedag van Hugo Brouwer (1913-1986) in april werd een expositie georganiseerd en verscheen een boek over deze beeldend kunstenaar. De expositie is inmiddels voorbij. Het boek biedt een prachtige documentatie van zijn leven en werk. door Irma van Bommel

Brabant Cultureel 62ste Jaargang, 5 mei 2013

Brabant Cultureel in beeld & Persbericht

61 jaar lang verscheen **Brabant Cultureel / Brabant Literair**, voorheen Brabantia, in druk. De laatste jaren met subsidie van de Provincie Noord-Brabant. Die steun kwam niet vanzelf, maar werd gegeven onder de voorwaarde dat Brabant Cultureel op termijn financieel op eigen benen zou kunnen staan... door Camiel Hamans namens de redactie

The Glorious Rise and Fall

Kunstenaarsinitiatief KW14 vierde zijn twintigjarig bestaan met de expositie 'The Glorious Rise and Fall... (and so on)'. Motor achter KW14 is beeldend kunstenaar en curator Marjan Teeuwen. De jubileumexpositie is indrukwekkend, de catalogus een must have. door Irma van Bommel

Schoenkunst van Kobi Levi

Nog nooit was zo'n groot overzicht van de Israëlische schoenenontwerper Kobi Levi dan nu in het Nederlands Leder en Schoenen Museum in Waalwijk. Fantastisch en vaak ook absurdistisch, noemt het museum deze ontwerpen. En dat zijn ze. Te zien t/m 25 augustus 2013. door Muriel Boll

Museumkwartier 's-Hertogenbosch opent

Het Noordbrabants Museum en het Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch zijn vanaf nu 'living together apart'. Met de opening op vrijdag 24 mei 2013 door prinses Beatrix is het Bossche Museumkwartier een feit. Het resultaat is een mooie symbiose van twee musea en een nieuw stadspark. door Lauran Toorians

Moderne kunst in Museumkwartier

Nu het Noordbrabants Museum en het Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch in open verbinding met elkaar staan, kun je eenvoudig van de ene naar de andere tentoonstelling lopen. Kijk, vergelijk en geniet! Topper daarbij is de expositie gewijd aan Marc Mulders.

door Irma van Bommel

Grote architectonische diversiteit

Als winnaar van de ontwerpwedstrijd voor het nieuwe Museumkwartier stond Bierman Henket Architecten een kleine tien jaar geleden voor een complexe opgave. Het bureau uit Esch moest twee musea met een eigen identiteit samenbrengen en daarbij rekening houden met de bestaande stedenbouwkundige structuur. door Carlos van Onna

Jasper Mikkers blijft vechten

Schrijver/dichter Jasper Mikkers is 65 jaar geworden. Als cadeau werd hem zondag 2 juni 2013 een middag vol proza, poëzie en muziek aangeboden. Rinus van der Heijden was erbij en doet verslag. Met een portret in woorden door Esther Porcelijn. door Rinus van der Heijden

De Coup 25 jaar jong

Ontstaan op een camping in het Franse Amboise, optredens in verre uithoeken, 25 jaar oud en vrijwel onbekend. De Coup staat te trappelen om het zilveren bestaansfeest vieren. In een garage in Tilburg-Noord. En in Praag. door Rinus van der Heijden

Magnumfotografe Eve Arnold in Helmond

Fotografe Eve Arnold was de eerste vrouw die lid werd van het fotoagentschap Magnum. Celebrities legde ze op de gevoelige plaat vast als gewone mensen. Onbekenden werden door haar foto's juist bijzonder. Een soort nivellering. Arnold was een echte mensenfotograaf. door Irma van Bommel

Macbeth in vijf kwartier

Een opera van meer dan 160 jaar geleden uitgevoerd door jonge mensen, dat klinkt niet erg 2013. Toch gebeurt het. In de Koepelhal in de Tilburgse Spoorzone. Voorbereid, bedacht en uitgevoerd door meer dan honderd studenten van de Fontys Hogeschool voor de Kunsten. En met succes! door Camiel Hamans

Schoonheid en ellende in Calais

In Museum Jan Cunen te Oss loopt tot eind augustus 2013 de tentoonstelling 'SOLO - Henk Wildschut'. Illegale immigranten spelen hierin de hoofdrol, maar het zijn vooral hun tijdelijke onderkomens die het verhaal vertellen. door Joep Eijkens

Zonder geld van huis? Landloper!

Toon Horsten schreef een mooi boek over de weldadigheids- kolonies in Wortel en Merksplas, op een steenworp over de grens in de Antwerpse Kempen. Met compassie en inzicht beschrijft hij hoe de maatschappij met vallen en opstaan omgaat met weerspannige medemensen. door Lauran Toorians

Jazz Academy: muziek én kilometers maken

Een plek bieden waar fouten mogen worden gemaakt. En niet één waar je per se goed moet zijn. Veel onderzoeken en uitproberen. Ziedaar de doelstelling van de Jazz Academy in Den Bosch. Bedenker en uitvoerder is Jeroen Doomernik. Trompettist, docent, bandleider, workshopleider, producent en programmeur. door Rinus van der Heijden

Het verhaal van Henny gaat verder

Michel Szulc-Krzyzanowski publiceerde deel zes van zijn in 1977 begonnen documentaire serie over Henny Arendse uit Waalwijk. De jonge Bredase fotografe Linsey Kuijpers gaat verder met Henny's dochter Charlotte.

door Joep Eijkens

Het late poëziedebuut van Ewoud Scheifes

Onlangs verscheen de debuutbundel van Ewoud Scheifes. Hij schrijft gedichten die sterk associatief zijn. Veel van zijn gedachtesprongen gaan gepaard met originele vondsten, maar soms mist hij ook zijn doel. door Albert Hagenaars

Piet Meiners aan de vergetelheid ontruikt

Vorig jaar kocht Museum Jan Cunen twee werken van Piet Meiners (1857-1903). Nu, in 2013 presenteert het Osse museum een overzichtstentoonstelling van deze 'vergeten kunstenaar'. Een aangename kennismaking met een schilder die duidelijk beter verdient dan een bestaan in museumdepots. door Lauran Toorians

Ceremoniële uniformen troonswisseling

De gala-uniformen die tijdens de troonopvolging op dinsdag 30 april 2013 in Amsterdam te zien zijn, zijn ook te bewonderen in het Peter van den Braken Centrum in Sterksel.

door Irma van Bommel

Reframe Festival in Eindhoven

In 2011 vond in Eindhoven fotomanifestatie Photo 3.0 plaats. Als vervolg hierop wordt van 12 tot en met 21 april het Reframe Festival gehouden. Is Eindhoven op weg naar een fotobiënnale? door Joep Eijkens

Brabant Cultureel 61ste Jaargang, december 2012

Prinses Paulina uit Ossendrecht door Lauran Toorians

De kleinste vrouw ter wereld kwam uit Ossendrecht in West-Brabant. Zij overleed in 1895 en was bijna haar hele leven een kermisattractie. Mark Traa schreef er een roman over.

Via foto's terug in de tijd - Oisterwijk 800 door Jace van de Ven

Naast onder meer het organiseren van het congres Rural Alliances, het onthullen van een monument en een toren waarin zwaluwen kunnen nestelen, viert Oisterwijk zijn achthonderdjarig bestaan met de publicatie van het boek 'Oisterwijk, een geschiedenis van meer dan 800 jaar'.

Everzwijnen, maar aan de kleine kant door Lauran Toorians

Het Eicha Museum in Bergeijk is een klein, maar rijk bedeed archeologisch museum in de Kempen. Behalve exposeren en het organiseren van educatieve activiteiten worden er met enige regelmaat ook boeken uitgegeven.

Tilburgers vieren 'Het Jaar 013' door Joep Eijkens

Het kengetal van Tilburg is 013. Ook het Tilburgse poppodium kreeg die naam. En als het aan Frank van Pamelen ligt, wordt Tilburg zo'n beetje culturele hoofdstad van Brabant in 2013.

Sterke vrouwen in Geertruidenberg door Lauran Toorians

Drie ondernemende vrouwen in Geertruidenberg spiegelen zich aan Julia de Lannoy en stellen deze vroege feministe centraal in de feestelijkheden rond 800 jaar stadrecht.